СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CV ПАРСИППАНІ, Н. Дж., П'ЯТНИЦЯ, 2-го ЖОВТНЯ 1998 ЧИСЛО 14 VOL. CV PARSIPPANY, N.J., OKTOBER 2, 1998 No. 14

О. Ткаченко хоче вступу України в союз з Росією і Білоруссю

КИЇВ. — Під час зустрічі з прем'єром Білорусі Сергієм Лінгом голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко пошкодував, що Україна не входить до так званого Союзу слов'янських держав і схвалив діяльність білоруського президента Олександра Лукашенка, повідомила 28 вересня УНІАР.

„Те, що Україна досі туди [в союз Росії й Білорусі] не входить — це вкрай неприпустимо", — сказав О. Ткаченко. Першим етапом вступу України до такого союзу має бути, на його думку, вступ Верховної Ради України до Міжпарляментської асамблеї СНД.

Спікер українського парляменту, який є завзятим прихильником повернення до адміністративно-командної системи, сказав також, що йому „по-людськи імпонують підходи президента Лукашенка до вирішення важливих державних проблем Білорусі". Як відомо, О. Лукашенко запровадив фактичну диктатуру в своїй країні, придушивши національне відродження, зупинивши приватизацію і скасувавши свободу слова.

О. Ткаченко також поінформував голову уряду Білорусі про зустрічі і бесіди з головою Державної думи Росії Генадієм Селезньовим, який відвідував Україну, і висловився за подальший розвиток стосунків між Україною та Білоруссю на рівні парляментів.

Український спікер і білоруський прем'єр обговорили двосторонні зв'язки в галузі агропромислового комплексу, особливо в галузі сільгоспмашинобудування. Інформуючи про свої переговори з прем'єром України Валерієм Пустовойтенком, С. Лінг сказав, що Білорусь запропонувала випрацювати і підписати детальну програму двостороннього економічного співробітництва на 10 років з тим, щоб на початку 1999 року ця програма запрацювала. На початку цього року подібну програму Україна підписала з Росією.

Керму Німеччини передано в молодші руки

У неділю, 27 вересня, німецькі виборці вирішили передати кермо своєї країни у молодші руки, і цим обранцем став 54-річний соціял-демократ Ґерґардт Шродер.

З походження новообраний канцлер Німеччини є представником зубожілого та розгубленого німецького робітництва післявоєнних років, який у політику прийшов дуже молодим, на хвилі лівих переконань і рішучим прихильником марксизму в ранніх 60-их роках. Одначе з часом його політичні переконання дещо змінилися та взяли більш центристсько-прагматичний напрям. Таким Ґ. Шродер себе і представляв під час виборчої кампанії. Для німецьких виборців він став втіленням молодости та Німеччини з меншим почуттям провини за свою минувшину— і на цій хвилі оптимістичного майбуття він осягнув свою перемогу.

Новообраний канцлер Німеччини Ґерґардт Шродер

Під час виборчої кампанії він повсякчасно говорив про модернізацію та оновлення під кличем „нової середини", підкреслюючи подібні перемоги молодшого покоління керівників держав — Билла Клінтона в ЗСА та Тоні Блейра у Британії. Будучи праґматиком, він не забував і про ті проблеми, котрі тепер найбільше турбують молоде покоління, — безробіття та можливість майбутнього забезпечення. Ґ. Шродер і його співробітни-

(Продовження на стор. 6)

Глава уряду Росії намовляє Україну до союзу

Геннадій Селезньов

КИЇВ. — Голова Державної думи Росії Геннадій Селезньов, який перебував в Україні з дводенною офіційною візитою, і голова Верховної Ради України Олександер Ткаченко обговорили під час зустрічі можливість вступу України до Міжпарляментської асамблеї (МПА) СНД та низку інших питань, повідомила 28 вересня УНІАР.

„Ми не могли не торкнутися питання вступу ВР України до Міжпарляментської асамблеї СНД, це одне із дуже важливих питань, які ми обов'язково повинні остаточно вирішити до кінця цього року, тобто вже на другій сесії", — сказав О. Ткаченко після закінчення переговорів.

На зустрічі обговорено також питання ратифікації Думою українсько-російського договору й угод щодо розподілу Чорноморської фльоти. Як відомо, український парлямент ратифікував так званий „Великий договір" в січні цього року. Російські депутати не хочуть це робити, не бажаючи відмовлятися від територіяльних претенсій до України.

„Зустріч показала, що у нас існує багато спільних підходів з багатьох питань; ми обговорили механізм удосконалення розгляду в наших парляментах питань, які взаємно цікавлять наші обидві держави, — сказав О. Ткаченко. — Це, передусім, вихід із загальної кризи, питання стабілізації економіки та фінансово-економічної системи".

Г. Селезньов також виступив у Верховній Раді, викликавши

(Продовження на стор. 6)

Андрій Попок: „Україна потребує високоморальної, відкритої та політично відповідальної влади"

Нещодавно відбулося чергове засідання Координаційної ради партії Християнсько-Народний Союз, яка виступала одним із засновників виборчого бльоку „Вперед, Україно!". Проаналізувавши підсумки участи партії у минулих виборах, Координаційна рада визнала роботу керівництва партії недостатньою. Новим виконуючим обов'язки голови партії обрано Андрія Попка. Пропонуємо вашій увазі інтерв'ю з ним.

— Пане Андрію, не секрет, що християнська демократія в Україні нині переживає складний період. Чому у свідомості пересічного громадянина цей політичний напрямок переважно асоціюється із постійною внутрішньою боротьбою, що не сприяє зростанню його популярности?

— Привабливу ідею завжди намагаються використати у власних цілях спритні ділки від політики. Справжні наміри при цьому ретельно приховуються. Багато моїх однодумців свого часу брали безпосередню участь у створенні перших партійних структур. Тому відхід до ХНС саме „старої гвардії" є промовистим фактом. Нині прагнемо до згуртування усіх здорових політичних сил, які орієнтуються на християнські цінності, ведеться

(Закінчення на стор. 6)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Уряд звинуватив депутатів у бльокуванні реформ

КИЇВ. — У листі до Верховної Ради прем'єр-міністер Валерій Пустовойтенко і голова Національного Банку України Віктор Ющенко звинуватили опозиційних депутатів у бльокуванні економічних реформ, потрібних для стабілізації фінансів України. У листі згадано Соціялістичну Партію України і партію „Громаду", як найбільших критиків урядової фіскальної політики. Дальша опозиція приведе до повного знецінення гривні, політичної кризи, ізоляції України на міжнародній арені і зростання соціяльної напруги, підкреслено в листі. Парлямент уже проголосував проти трьох з восьми указів Президента Леоніда Кучми, виданих минулого місяця з метою отримання багатобільйонового кредиту від Міжнародного валютного фонду.

Президенти України і Польщі обговорили відносини

КРИМ. — 28 вересня у Форосі відбулася неформальна зустріч президентів України Леоніда Кучми та Польщі Алєксандра Кваснєвського, на якій обговорено польсько-українські політичні та економічні питання. Сторони обговорили також вплив фінансової ситуації, що склалася в Росії, та питання про транспортування каспійської нафти за маршрутом Одеса-Броди-Гданськ. За словами президента Польщі, вступ України до Европейського економічного союзу відбудеться не відразу. Якщо Польща вступить до ЕЕС, вона не відвернеться від України, а вважатиме своїм обов'язком і великим внеском у европейське співтовариство добрі взаємовідносини з Україною і своїми сусідами, підкреслив А. Кваснєвський.

Академік Юхновський закликає ліквідувати чорний валютний ринок та випуск облігацій як причину зростання цін

КИЇВ. "Характер фінансової кризи в Україні такий, що Уряд і Національний Банк України можуть утримати її зростання і стабілізувати сучасне фінансове положення", — сказав народний депутат України, член Вищої Економічної Ради при Президентові України Ігор Юхновський. Він зазначив, що основою для фінансової кризи в Україні стали облігації внутрішньої державної позики, випущені Міністерством фінансів у період з 1995 по 1998 рік, але сума у 800 млн. грн., яку мав сплатити уряд України ще до червня цього року, безпосередньо не загрожує фінансовому стану держави, її погашення можна провести за рахунок "достатніх валютних резервів НБУ (близько 300 млн. грн.) і траншу Світового Банку в розмірі 240 млн. грн". На думку Ігоря Юхновського, фінансова криза в державі може загостритись через "паніку та посилений обмін гривні на валюту". Він закликав населення утриматись від невиправданої купівлі валюти та підтримувати українського товаровиробника, купуючи вітчизняні товари. У свою чергу, зазначив академік Ігор Юхновський, Уряд повинен припинити подальший випуск ОВДП. Перераховуючи заходи, які необхідно зробити для уникнення подальшого зростання кризи, Ігор Юхновський вказав на необхідність забезпечення валютою обмінні пункти комерційних банків Національним банком України; Служба безпеки має ліквідувати нелегальний валютний ринок і розпочати боротьбу з підвищенням цін. В перспективі, зазначив він, збиткові підприємства, що не дають галузям господарства України ефективно розвиватись, "необхідно закривати, а робітників таких підприємств - переспеціалізовувати".

Нацбанк не має наміру підтримувати курс гривні за рахунок своїх валютних резервів

КИЇВ. Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко занепокоєний позицією банків в умовах нинішньої фінансової кризи, — повідомляє українське телебачення. Сьогодні на засіданні Уряду він заявив, що важливо зберегти банківську систему України і розібратись, надають вони кредити чи грають на ринку облігацій внутрішньої державної позики. На думку голови правління Нацбанку Віктора Ющенка, у ситуації, що склалася, керівництво України повинно застосовувати жорстких заходів. За його словами, Нацбанк не має наміру підтримувати курс гривні за рахунок валютних резервів банку. "Підтримкою гривні є обмеження операцій з валютою на біржі, а також закриття міжбанківського ринку", — наголосив Віктор Ющенко.

Державні установи корумповані на 50-70 відс.

КИЇВ. — „На сьогодні рівень корумпованости державних структур в Україні сягає 50-70 відс.", — вважає директор програми „Українська доброчесність" Микола Полудьонний. Програму цю започаткувала Українська Правнича Фундація (УПФ) восени минулого року з метою дослідження доброчесности в Україні. На замовлення УПФ Київський Міжнародний Інститут Соціології провів соціологічне дослідження ставлення населення в Україні до корупції. Опитано 2,138 осіб в усіх областях України віком від 16 років. За результатами опитування у першу п'ятірку найбільш корумпованих органів та установ увійшли: державна автоінспекція — оцінка 4.17 (за п'ятибальною скалею), медичні заклади — 4.09, міліція — 4.01, вищі навчальні заклади — 4.01, міністерства та інші органи центральної виконавчої влади — 3.99. Трохи менше 33 відс. опитаних вважають, що без хабаря вирішити проблеми неможливо. У цілому (63.4 відс. опитуваних) населення України вважає, що влада майже нічого не робить для запобігання поширенню корупції. 39.1 відс. вважає, що влада надає урядовцям забагато прав, а 37.8 відс. впевнені, що збереження статусу недоторканости суддів та депутатів стимулює розвиток корупції. На думку Миколи Полудьонного, корупція в Україні — це засіб розподілу національного багатства та формування клясів у суспільстві.

Зернових зібрано менше, ніж минулого року

Згідно з даними Державного комітету статистики України, станом на 21 вересня сільсько-господарськими підприємствами України намолочено 22.8 млн. тонн зерна, що на 5.5 млн.тонн менше, ніж торік. З кожного гектара намолочено по 22.3 центнера супроти 25.8 центнерів у 1997 році. До державної резерви і державних ресурсів від виробників сільсько-господарських товарів надійшло 1.9 млн. тонн зерна, що на 44 відс. менше, ніж за відповідний період минулого року. Крім того, в рахунок реґіональних ресурсів надійшло 617,600 тонн зерна, або 59 відс. від минулорічного обсягу.

Дітей—ровесників Чорнобиля визнано потерпілими

КИЇВ. — На засіданні Київської міської ради було вирішено „вважати всіх дітей міста Києва 1986 року народження потерпілими внаслідок Чорнобильської катастрофи за критерієм опромінення". До 320,000 юних киян, що народилися з 1 січня 1979 року до 30 червня 1986 р. і мають статус потерпілих, приєднуються ще близько 25,000 дітей, народжених у другій половині 1986 р. У рішенні зазначається, що до категорії потерпілих від аварії на ЧАЕС за критерієм опромінення щитовидної залози не належать діти, які народилися від батьків, які прибули до Києва після 30 червня 1986 року, та діти 1979-86 років народження, які прибули до столиці на постійне проживання після 20 червня 1986 року.

Відкрито нове газове родовище

КРИМ. — На українській частині шельфу Озівського моря на Східньо-Казантипській структурі, що розташована за 20 кілометрів від берега Керченського півострова, відкрито нове ґазове родовище на глибині 1011-1040 метрів з промисловим припливом газу 100,000 кубометрів на добу. Як повідомив генеральний директор „Чорноморнафтоґазу" Микола Ільницький, з 1970 року це перше відкриття на шельфі Озівського моря.

Україна матиме власні діяманти

КИЇВ. — Незабаром Україна матиме власні діяманти, видобуток яких можливий при цільовій підтримці уряду, йшлося під час зустрічі прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка з працівниками геолого-розвідувальної галузі. Зазначалося також, що рішення про погашення боргів галузі, ухвалене Кабінетом Міністрів минулого року, сприяло значному розвитку виробництва. Незважаючи на економічні труднощі, погане надходження фондів на проведення геологорозвідувальних робіт, жодне підприємство не зупинилось.

ТІЛЬКИ ФАКТ

У Раві-Руській на Львівщині працівники митниці затримали двох наркокур'єрів, мешканців Івано-Франківської области, виявивши в них 3.5 кілограм маріхуани. За даними СБУ, сьогодні нелегальним перевезенням зілля займається майже 60,000 українських громадян.

▼

1,200 членів Стоянівського господарства (колишнього колгоспу), що на Львівщині, отримали право власности на землю, на якій вони працюють. Відповідні документи їм передали американський амбасадор Стівен Пайфер і представники Аґентства з міжнародного розвитку ЗСА, що сприяє українським селянам в отриманні земельних дільниць. За офіційними данними, на Львівщині мешкає найбільша в Україні кількість власників земельних дільниць.

▼

У Міністерство Юстиції Украни подано документи на реєстрацію нової партії — „За красиву Україну". Ініціятори її створення — депутати Геннадій Балашов та Леонід Чорновецький. Одна з програмових засад нової партії — запровадження в Україні інституту віце-президентства.

▼

Співголовою парляментської фракції „Лівий центр" замість голови Селянської Партії України Сергія Довганя обрано заступника голови цієї ж партії Валентина Зубова. Про це повідомив на пленарному засіданні один із керівників СПУ Станіслав Ніколаєнко.

▼

Внаслідок фінансової кризи покупці в Севастополі все більше надають перевагу українським товарам. У вересні частка останніх в загальному товарообігу зросла до 70 відс. Для м'ясомолочної продукції цей показник становить 70-72 відс., для кондитерских виробів — до 70 відс., для алкогольних напоїв — до 90 відс. Спостерігається також тенденція до витіснення із товарообігу імпортних нехарчових товарів.

▼

Жодна галузь не розвивається в Україні так швидко, як друкарство, незважаючи на те, що єдиним підприємством, яке виробляє устаткування для цієї галузі залишився "Київполіграфмаш". На думку головного редактора журнала "Палітра друку" Андрія Судина українська техніка не є конкурентноспроможною і орієнтація йде на зовнішній ринок. Якісний папір, фотонабірні матеріали, фарби для друку доводиться імпортувати. Що ж стосується законодавчої бази, то друкарство в Україні не має пільг, тоді як, наприклад, в Російській Федерації закони щодо цієї галузі більш лояльні.

▼

Українська гривня продовжує падати відносно доляра. 24 вересня її курс був 3.33 за доляр, 25 вересня — 3.37 і 28 вересня — 3.39. Під тиском економічної кризи, яка прийшла з Росії Україна змушена була розширити валютний коридор, який тепер становить 2.5-3.5 гривні за доляр.

ТЕМА ТИЖНЯ

Країна призупиненої приватизації

Процедура призупинення стає чи не найхарактернішою рисою процесу української приватизації. Практично з самого початку приватизації якийсь з її компонентів хронічно перебуває в стані заборони чи призупинення. Призупиняються вид чи спосіб приватизації, знімається пакет акцій з аукціону чи конкурсу, скасовуються їхні результати, раптом цілком забороняється роздержавлення якогось підприємства—- звісно ж, стратегічно важливого для долі економіки держави. Зазнавала призупинень і вся українська приватизація, а що вже погроз та попереджень щодо цього — вони у певних владних колах лунають мало не постійно.

Звичайно ж, мета призупинень — якнайшляхетніша. Створити комісію, виявити і припинити численні порушення. Вберегти народне майно від розтягування. Розібратися з видом чи способом приватизації (а також із стратегічним підприємством, його керівництвом, конкретним покупцем акцій і взагалі з Фондом Державного Майна та його головою).

Як правило, заборона чи призупинення має значно ширший ефект, ніж офіційно запланований спочатку. Наприклад, за словами генерального директора Миколаївського глиноземного заводу Віталія Мєшина, призупинення Верховною Радою продажу акцій заводу на комерційному конкурсі „насправді означає призупинення приватизації заводу взагалі під гаслом боротьби за справедливість".

Негативний вплив призупинень та заборон на процес приватизації в Україні важко переоцінити. Постійні гальмування української приватизації призводять до її значного відставання від процесів роздержавлення у сусідніх країнах. Втрачається темп економічних реформ в країні. Держбюджет не отримує таких необхідних надходжень. Не отримуючи ефективного власника, підприємства зазнають руйнівної стагнації. В суспільстві зростає невдоволення ходом реформ та соціальна напруга. Зазнає втрат інвестиційний образ України. „Ще трохи, — зазначає В.Мєшин, — і від нас відвернуться останні інвестори, чиї капітали вкрай необхідні для відродження економіки України".

Але покищо призупинення триває. 18 вересня ФДМ скасував 29-ий та 30-ий спеціялізовані авкціони за компенсаційні сертифікати. Рішення ухвалено відповідно до постанови Верховної Ради з 15 вересня та на виконання постанови Кабінету Міністрів з 18 вересня. Цього разу парламент вирішив розібратися з компенсаційними сертифікатами, не отриманими громадянами, та з діяльністю компанії „Держінвест України" та підприємства „Фінінвест" щодо акумулювання цих сертифікатів для вкладення їх в акції інвестиційно привабливих підприємств України.

Щоправда, ФДМ, за словами виконуючого обов'язки директора його департаменту сертифікатної приватизації Віктора Красовського, надасть можливість учасникам 29-го авкціону перевкласти свої приватизаційні фонди на придбання акцій ВАТ у наступних авкціонах за компенсаційні сертифікати. Але ж ніхто не знає, коли ті авкціони відновляться, тобто, коли завершиться парляментське розслідування й буде ухвалено за його висновками рішення...

Країна, де законотворче змагання гілок влади дедалі більше набуває шляхетного популістського кольору, де правильність проведення приватизації контролюють „компетентні" міліцейські генерали, де самий термін „приватизація" досі нестерпний для тих чиновників і депутатів, які принципово не бажають поступитися „принципами", — така країна приречена ще довго залишатися країною призупиненої приватизації.

Микола Бугайов,
УНІАН

Науковці обговорювали проблеми української мови як державної

КИЇВ. — 24-25 вересня відбулася мовна науково-практична конференція, на якій порушено проблеми функціювання української мови як державної, повідомили УНІАН і УНІАР.

Виступаючи на відкритті форуму, який проходив у рамках акції „Передаймо нащадкам наш скарб — рідну мову", директор Інституту української мови НАН України Василь Німчук сказав, що в Україні назріла необхідність розгляду питання про державну й офіційну мову, оскільки існує непорозуміння у мовній політиці щодо визначення терміну „офіційна мова".

Голова товариства „Просвіта" Павло Мовчан наголосив, що „без мови не може бути України", водночас висловивши переконання, що нинішній „контингент" Верховної Ради „ніколи не прийме закон про мови". Крім того, народний депутат наголосив на впливі соціяльного фактору на розвиток мови й культури. Письменник Іван Дзюба підкреслив, що питання „бути чи не бути українській мові в Україні не буде розв'язано доти, доки не буде розв'язано соціяльні проблеми".

Доктор філологічних наук Павло Гриценко сказав кореспондентові УНІАР, що на конференції порушено низку важливих питань „не лише про те, що відбувається з функціонуванням мови, сферою її використання, а й що відбувається із самою структурою мови: внутрішнє руйнування через невиправдану кількість запозичень — англіцизмів, питання очищення мови від прихованих та явних русизмів".

На думку П. Гриценка, для поступу української мови в суспільстві необхідно створити державний комітет з мови. „Розпорошеність між Товариством Української Мови, академічними інститутами і комісією при Президенті спричинюють лише безрезультатні розмови, — сказав він. — А такий комітет міг би стати центром у державі, що координував би всі зусилля в Україні на удержавлення і розвиток функцій української мови".

АМЕРИКА І СВІТ

Президент Ірану відвідав ЗСА

НЮ ЙОРК. — Під час своїх перших відвідин до ЗСА іранський президент Могаммад Хатамі заявив, що Іран не має наміру розпочинати офіційного політичного діялогу з Америкою, поки Вашінґтон не зробить кокретних кроків, щоб змінити своє наставлення до його країни. Він також вперше, як президент, висловився про долю новеліста Салмана Рушді, котрого на кару смерти засудив аятолла Хомейні, закидаючи йому богохульство проти ісляму в ним написаному романі „Сатанинські вірші", зазначуючи, що згаданого наказу не можна анулювати, але Іран не має наміру його виконувати. Швидкоруч зорганізована 90-хвилинна пресова конференція, згідно з твердженнями його асистентів, була своєрідним шляхом для познайомлення з американськими журналістами в часі його перших відвідин. Учасниками згаданої конференції були найбільш відомі журналісти ЗСА — диктори телебачень: Пітер Дженінкс з Ей-Бі-Сі, Ден Ретер з Сі-Бі-Ес і Том Брокав з Ен-Бі-Сі.

Росія перестерігає

МОСКВА. — Укладаючи свої пляни, щоб якось вийти з економічно-фінансової кризи, Росія також взяла гострий крок стосовно своїх закордонних позикодавців і попередила, що коли Міжнародній валютний фонд не дасть їй позички, то вона не зможе виконати своїх зобов'язань щодо сплачення боргів. У відповідь на це, Міжнародний валютний фонд заявив, що не піддасться будь-якому шантажуванні зі сторони Росії ані Америки і не дозволить Конґтрсові „ставити умови" в заміну за обіцяних Америкою 18 блн. дол.

Індія та Пакістан готові підписати договір

НЮ ЙОРК. — Індія та Пакістан повідомили, що готові до кінця року підписати договір про заборону ядерних випробувань. Одначе, промовляючи до зібраних делегатів Генеральної асамблеї ООН, обидва прем'єр-міністри — пакістанський Наваз Шаріф і індійський Атал Бегарі Вайпаї підкреслили, що їхні зобов'язання узалежнені від того, як швидко буде скасовано санкції на обидві країни, котрі накладено після їхніх ядерних випробувань минулого травня. Уряд Билла Клінтона обережно поставився до обіцянок обидвох прем'єр-міністрів, а Меделин Олбрайт, секретар Державного департаменту, заявила репортерам засобів мосової інформації, що „ще багато залишилось до обговорення та конкретного вирішення".

Відгомін скандалу М. Левінської

ВАШІНҐТОН. — Відгомін скандалу Моніки Левінської в ЗСА є дуже різноманітним і в більшості відображує погляди окремих видань, угрупувань та поодиноких кореспондентів і коментаторів. Натомість закордонні засоби масової інформації мали дещо інші коментарі з цього приводу, однак можна було відчути їхні здивування, що країна взагалі може дозволити на публічне висвітлення таких точних подробиць тієї справи. Закордонні спостерігачі побоюються, що скандал М. Левінської дещо зв'язав руки президентові Биллові Клінтонові у питаннях та проблемах закордонної політики.

Дженет Ріно захворіла

ВАШІНҐТОН. — Минулої неділі, 27 вересня, головний прокуратор ЗСА 60-річна Дженет Ріно умліла в церкві під час ранішної відправи та негайно була відправлена до лікарні. У медичному центрі Джорджтавнського університету головний прокуратор Дж. Ріно перейшла усі потрібні бадання та, згідно з Полом Донованом, речником згаданої лікарні була притомною, говорила та почувалася добре. Своїм асистентам головний прокуратор заявила, що „почувається добре". Вона також розмовляла телефонічно з президентом Биллом Клінтоном, який, довідавшись про її припадок, потелефонував до неї в лікарню з президентського літака, їдучи з Лос Анджелеса до Сан Антоніо. Перебувши одну ніч в лікарні, головний прокуратор Дж. Ріно повернулася до праці.

Існує можливість договору на Близькому Сході

ВАШІНҐТОН. — Після понад півторарічних сперечань через дрібниці та майже цілковитого застою, ізраїльський прем'єр-міністер Беньямін Нетанягу і Ясір Арафат, провідник палестинців, відбули у понеділок, 28-го вересня, півторагодинну зустріч у Білому Домі з президентом Биллом Клінтоном. Вислідом тієї зустрічі була заява, що зроблено значний поступ — узгоджено основи відтягнення ізраїльського війська з наступних 13 відсотків території західнього берега ріки Йордан, в додатку до вже попередньо обіцяних палестинцям 27 відсотків. Три відсотки території буде перетворено на природний заповідник під військовою контролею Ізраїля, зі забороною будь-якого будівництва для Ізраїля і палестинців.

Економічна ситуація в Україні краща, ніж в Росії

КИЇВ. — Голови трьох українських банків із 100-відсотковим чужоземним капіталом вважають, що економічна ситуація в Україні тепер значно краща, ніж в Росії, повідомила 29 вересня УНІАР.

Виступаючи перед журналістами, керівники банків „Кредит Анштальт Україна", „Рейфазн" та „Кредит Бостон" сказали, що на відміну від Росії в Україні не заморожені вклади, найближчим часом не плянується велика емісія і ще не почалися судові процеси над невиконавцями грошових зобов'язань.

Банкіри назвали три головні причини економічної кризи: „роздутий" бюджет, орієнтація на одного торговельного партнера (Росію) і незадовільний рівень економічних реформ. Для виходу з кризи вони пропонують Урядові скоротити бюджет на 20-40 відс., опанувати европейськими ринками і приділити більшу увагу процесові приватизації.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку-$30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку-$25.00. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Час і ми

Ми, українці, дуже любимо розмови на тему вічности. Вбачаємо у ній надійний берег, за який можна вхопитися як за щось певне у цьому непевному світі. Безперестанку озираємося назад, зі щирим пієтетом щось згадуємо. Іноді так самозабутньо згадуємо, що зупиняємося на півкроці і стоїмо, стоїмо... Ні, не кажемо, що є в цьому щось негоже. Щоб вижити, зберегти свою внутрішню національну сутність в умовах бездержавности, народ інстинктивно поглиблював у собі почуття минулого, почуття належання до вищих, непроминальних істин, до життєдайних джерел.

Сьогодні ж мусимо зосередити увагу на цій темі: час і ми. По століттях неволі постала самостійна українська держава. Почуття вічности, певна річ, їй не зашкодить, але разом з тим вона повинна якнайповнішою мірою засвоїти теперішній світ з усіма його досягненнями, вийти на рівень народів, які, спираючись на ці досягнення, дають собі раду з соціяльними, культурними і духовними проблемами.

Отже, що належить до важливих, підставових речей у з'ясуванні цієї теми — час і ми? Перш за все — статус, який має Україна у світових інформаційних потоках. І друге, ближче завдання: треба оздоровити і збагатити інформаційний простір всередині української держави, бо без цього годі досягнути гармонійних взаємин між людиною і суспільством. Покищо на обидвох цих аспектах лежить сумний знак української провінційности, зумовленої тривалим колоніяльним станом нації. Сміливо подивитися в очі своєму часові, зрозуміти і засвоїти його — це виявляється великою психологічною проблемою. Навіть деякі засоби масової інформації в Україні, безпосереднім професійним обов'язком яких є переймати досвід і засоби „паблик рілейшнз" провідних країн і ставити його на службу українській незалежності, відродженню нації, займають діяметрально протилежну, і при цьому — войовничу позицію. „... Інтернет мамоністи нав'язують як чергову панацею для розв'язання проблем так званого інформаційного суспільства... Інтернет — це витончене збирання інформації, шпигунство; побудова інформаційної вавилонської вежі не приведе до добра, бо всі важелі впливу перебувають у руках антихристиянських і антинаціональних сил",— остерігає „За Вільну Україну", в цілому досить доброї професійної якости львівська газета.

Чому ж — „так звані"? Інформаційне суспільство — це суспільство, яке цілеспрямовано культивує знання, сприяє інтелектуальному, освітньому розвиткові нації. І неправда, нібито Інтернет перебуває у чиїхось руках. Входьте ви у нього — і він опиниться також у ваших руках! Також неправда, що характер Інтернету — антихристиянський. Річ ясна, там знайдете різну непотріб, але знайдете й незліченну кількість надзвичайно глибоких християнських матеріялів. То ж чи слід нарікати на вогонь лише на тій підставі, що він може спалити хату? З таким самим успіхом він її обігріє!

Втім, цей острах можна зрозуміти: ми боїмося, щоб Україна, входячи у широкий світ, не згубила своєї самобутности. Так само колись боялися цього японці, так донедавна боялися китайці, від цього ж страху бігають мурашки по спинах російських великодержавників-шовіністів. То що, і нам випадає далі жити одними спогадами? В результаті ще більше відстанемо від решти людства! Зважмо: іти врівень з розвинутими державами — це зовсім не означає відмови від національних традицій. Тут не йдеться про „або-або", тут мова про те й інше: як окрема людина, так і цілий народ має вроджену здатність жити у двох вимірах — у вічності і в часі. То ж і діймо згідно з цією здатністю!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про людей, що загубили зміст життя

Переглядаючи недавно сотні своїх фейлетонів, що їх написала я за всі ці роки, натрапила на один із перших, в якому описую добре знайому мені із давніх років українську жінку, що через свої, либонь, дуже важкі душевні переживання загубила почуття часу, місця, а з цим і сенс свого життя. Вона часто проходжувалася вулицями українського „давнтавну" в Ню Йорку, говорила щось до себе, незрозуміле для оточення, або сиділа на сходах одного з будинків, дивлячись перед себе і не впізнаючи нікого.

Її вже давно не бачу і не відомо, що з нею сталося. Хтось десь розповідав, що вона у лікарні для нервово хворих, хтось інший припускав, що її взяла родина і виїхала. Як би не було насправді — вона, загублена істота, немов розплилася у просторі, чи у тому світі, що вже для неї не був приговий.

Читаючи цю давню вже історію і згадуючи ту нещасну, що колись, за „добрих часів", була гарною, веселою дівчиною, яку я знала зі школи і з пластових таборів, мені постали перед очима нові постаті, так подібні до неї, і я постійно ставлю собі питання: коли і чому вони загубили зміст свого існування?

Хто із тих, що живе у Ню Йорку або відвідує його українську частину, не знає добре іншої, теперішньої постаті „загубленої людини" із сивою бородою, але сильною будовою тіла, що цілими днями сидить на сходах побіч нашого Народного Дому, або поблизу його, на відтинку поміж 9-ою і 8-ою вулицею, і дивиться перед себе. Звичайно у нього в руках пляшка, але не алькоголю, а води або соку, часом він говорить до себе або до перехожих — і це все. Як довго можна так жити? Чи це, що він сидить на камені або проходжується, можна назвати життям? Що сталося, що він загубив ціль життя, що він ніколи не усміхається, не має нікого, щоб ним опікувався? Кажуть, що у нього навіть є „дах над головою" і що він раніше студіював в університеті — але „щось сталося" і він цілком загубив зміст свого життя. Сидить на сходах, ходить вулицями, просить милостині на „соду" — і це все. А колись мав батьків, його батько був відомий український громадянин, колись він був такий, як я і ви.

Але чи він тільки один?

Перед моїми вікнами вже протягом кількох років стоїть цілими днями людина неокресленого віку, що ночує (бо не можна сказати живе) у домі для немічних навпроти мого дому. Він стоїть або проходжується на малому відтинку і глядить перед себе. Часом бачу, як він щось говорить до себе, часом слідкує за проїжджаючими автами, а часом махає руками. І так від ранку до вечора, кожного дня. Обсервуючи його обличчя, я завжди думала, що це молода людина, аж ось недавно побачила, як стоячи під дощем він зняв шапку та обтирав мокре обличчя, — на голові засвітила добра лисина. Вже кілька років той чоловік є невідлучна частина мого „краєвиду" і мого дому. Часом думаю, а може він вважає за свій обов'язок стерегти мене у моїй самоті? Але хто може знати, що він думає і що було причиною, що він, як і стільки інших, загубив зміст життя?

Скільки їх таких, як цей в Ню Йорку, і той, біля моєї хати, животіють на цьому світі довгі роки без цілі, без змісту, без усміху — але і без плачу. Здається, немов би сьогоднішній світ із усіми вигодами, технічними трюками та компютерами творить щораз більше таких людей — без цілі, без можливостей нормального життя і без глузду. А ми, що ще здорово думаємо, здригаємося, побачивши їх, і ставимо собі питання: чи може і нас доля покарати в цей спосіб?

О-КА

Вітання для „Свободи"

Нещодавно „Свобода" отримала листа-вітання від губернатора стейту Іллиной Джима Едгара, адресованого головному редакторові, такого змісту. „Як губернатор стейту Іллиной, я хотів би привітати вас, ваших співробітників і читачів „Свободи" з нагоди 105-річчя вашого видання.

Українська громада щаслива, що має „Свободу", котра є чудовим джерелом краєвих, громадських і місцевих вісток. Ваша газета на своїх сторінках завжди подавала і порушувала події, котрі стосуються українсько-американської громади. Я сподіваюся, що ця віддана праця продовжуватиметься ще багато років. Від імені громадян Іллиной, прошу прийняти мої найкращі побажання з приводу цієї спеціяльної нагоди".

Джим Едґар, губернатор

Післясвяткові рефлексії

В одному з попередніх чисел "Свободи" ми писали про те, як відзначали свято Дня незалежности тут, у діяспорі, зокрема в Купер Ситі на Фльориді, Кергонксоні, Н.Й. Своїми враженнями з приводу відзначення в Україні вікопомної для всіх нас дати 24 серпня 1991року вирішив поділитися один з наших дописувачів Мирослав Семчишн.

Свято із серпанком зажури

Цьогорічні святкування сьомої річниці незалежности в Україні були сповиті серпанком зажури, джерелом якого стала сумна хроніка сьогодення переважної більшости українського народу. Довідуючись з засобів масової інформації, з приватних листів про злидні, в яких живе пересічний нинішній українець, думаєш: чи справді аж у таких болях має відроджуватись і платити таку жорстку ціну за свою державність нова Україна?

Вже самі заголовки статтей з половини серпня насторожують: "Україні пророкують крах", "Як вижити нації?", "Уряд думкою багатіє" (газета "Вечірній Київ"), "Сумні роковини радісної події" (М. Рябчук для "Свободи") та інші. "Українська влада могла б пишатися окремими здобутками, якби протягом усього періоду незалежности змогла забезпечити народові нормальні умови життя наших громадян. На жаль, це по суті не українська влада, вона збережена як уламок колишньої колоніяльної адміністрації", — заявила Українська Республіканська Партія. Окремої уваги заслуговує стаття члена Міжнародного союзу вивчення населення В. Стешенкової, в якій автор підкреслює, що сьогодні Україна належить до найбільш загрожених у демографічному пляні країн світу.

Глибокий неспокій викликає питання української мови, української фльоти; досі, як вульгарне глумління, московська Дума не визнала державу Україну. Та не тільки ота "дума" займає одверто протиукраїнське становище. "Апостолом" російської України є автор "Гулагу" О. Солженіцин у новоиданому творі "Росія в обвалі". Ця книга - підтвердження реваншистських ідей "третього Риму" - Москви, пишуть науковці Інституту Трансформації Суспільства О. Соскін і В. Родіонов. А "наш" екс-прем'єр Павло Лазаренко написав низькоуклінного листа Солженіцину за цю книжку, сповнену зневаги до права українців на свою незалежну державу. Та що там Лазаренко! Голова Верховної Ради України Олександер Ткаченко, виголошуючи святочне слово на урочистому зібранні в Києві, відкрив своє промосковське обличчя, прославляючи "безсмертне" марксистсько-ленінське вчення, а в переліку "героїв" совєтської України не забув назвати й запеклого ворога української нації, впертого русифікатора України Володимира Щербицького, закликав до чорної для українського народу пам'яті "великої дружби" в колі народів СНД (розумій — СССР) тощо.

Ось хто штовхає Україну в так званий пансловʼянський трикутник на чолі, звісно ж, з московським "старшим братом"?

Риторичне запитання...

Мирослав Семчишин

ЧИТАЧ ДІЛИТЬСЯ ДУМКОЮ

Фінансова криза в Україні: ймовірність чи неминучість?

Де Парсиппані, а де — Охтирка! Але й туди, на Сумщину, населення якої, не зважаючи на сусідство з Росією, вперто зберігало і таки зберегло своє українське коріння, доходить наша „Свобода".

„Мені дуже до вподоби виважено-аналітичні статі у „Свободі", — пише зі села Чернеччина Охтирського району Сумської области вчитель української мови і літератури, автор кількох публіцистичних і художніх книжок Михайло Попільнюх, і додає, що охоче співпрацюватиме з нашим тижневиком.Нижче пропонуємо читачам надісланий Михайлом Попільнюхом коментар.

Головною причиною загострення валютної ситуації в Україні, яке триває від торішньої осені, став відтік чужинецьких інвестицій. За різними оцінками, їхня частка на ринку облігацій внутрішньої державної позики — це цінні папери, тобто державна позика, її було надано три роки тому. 80 відсотків власників цих паперів — це підприємці з інших країн. У свій час Національний Банк України установив дохідність цих паперів: 40 відсотків і жодного разу їх не зменшував. На мою думку, це було зроблено з метою отримання добрих доходів, іншого пояснення важко знайти. Щоб забезпечити таку дохідність, приріст валового внутрішнього прибутку повинен бути не менше семи відсотків. Про це ми можемо лишень мріяти. Наперед було видно, що це фінансова піраміда.

Щоб таки одержати доходи, Уряд „накинув" депутатам у минулому році, а тодішній спікер Олександер Мороз (аж за 20-им разом!) „протягнув" через Верховну Раду рішення, щоб включити виплату відсотків за цінними паперами до бюджету як внутрішній державний борг. У цьому році якраз і настав час сплачувати відсотки за облігаціями внутрішньої державної позики. За перше півріччя цього року майже 90 відсотків бюджету пішло на цю справу. Нерезиденти, враховуючи непередбаченість ситуації в нашій державі, негайно конвертують ці кошти і чимдуж втікають за кордон.

Загалом маємо таку ситуацію: наші люди, у яких є гроші, з відомих причин не тримають їх у банках, а західні інвестори просто-напросто бояться. Грошових надходжень від міждержавної торгівлі нема, а точніше кажучи, ми маємо тут від'ємне сальдо. Тільки за перше півріччя в Україну було ввезено товарів на 1 більйон долярів більше, аніж продано за кордон. А це значить, що ми проїдаємо власні кошти. Наша торгівля в основному побудована на продажу металу, і то за демпінговими цінами, тобто нижче є його собівартість. Це удар проти внутрішнього ринку, адже різницю доводиться компенсувати, обдираючи власні підприємства, які за рахунок високих цін не можуть дати вагомих надходжень до бюджету. Щоб держава жила, потрібні гроші. Якщо почати їх друкування — всі вже добре знають, чим це закінчиться. От і йдуть наші урядовці постійно просити їх до Міжнародного валютного фонду (МВФ), позаяк відсоткові ставки тут відносно невеликі. Заздалегідь знаючи, що ці кошти буде дуже важко віддавати, вони цим анітрохи не журяться, адже повертати їх змушений буде інший уряд, а можливо, уже й інший Президент України.

Нові кредити МВФ можуть тимчасово підтримати курс гривні, можливо, до Нового року, бо вкладати на більший термін Інвестор не ризикне. Для цього є підстави, адже валютні резерви Національного банку танують на очах. На початок року ми мали майже два більйони долярів, а нині спустилися до критичної межі — до одного більйона, яких при таких потребах бюджету вистачить ненадовго.

Справжніми ліками для валютного ринку можуть стати лише структурні реформи в економіці, які робити покищо нема кому. Урядовці і ті, що при уряді, займаються зараз футболом, ремонтами, „викручуванням" рук директорам. На цю метушню нашого прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка, просто смішно дивитись. Якщо в підприємства немає на рахунку грошей, то вони не можуть з'явитись , якщо директора пошлють десь на навчання чи ще кудись...

Михайло Попільнюх,
член Спілки журналістів України.
Село Чернеччина, Сумська обл.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ
до голови Верховної Ради, достойного Олександра Ткаченка

Достойний Пане Голово,

Український Конгресовий Комітет Америки — це центральна репрезентація українців в ЗСА, яка заступає інтереси американських українців, займається освітньою та культурологічною діяльністю та допомагає нашим національним братам та сестрам в Україні через урядові структури ЗСА та власні суспільні служби. Ознайомившись з текстом Вашого виступу на урочистих зборах відзначення 7-ої річниці незалежности, наважуємося подати Вам наші завваження, клопотання та пропозиції.

Нам видається, що Ви не хочете бачити різниці між колишньою УССР і сьогоднішньою незалежною демократичною Україною. Україна — не спадкоємець УССР, а логічне завершення довголітнього змагання нашого народу за вільне життя Вона ж — антитеза до совєтської республіки як колонії Москви та її вислужників типу Щербицького та інших, котрих Ви, на глум, зачисляєте до пантеону героїв.

Не будемо відповідати на кожне Ваше спотворення історії. Одначе радимо Вам простудіювати зокрема період Великого голоду 1932-33-их років, 65-ту річницю якого відзначають українці по цілому світі, одначе яку Ви промовчуєте — чи тендецційно, чи з довголітнього збаламучення. В наслідку комуністичної імперської політики Москви, її вислужників та яничарів заморджовано майже 7 мільйонів Ваших і наших земляків. Вивчення цієї однієї події повинно вказати на хибність Вашої прихильности до комуністичних концепцій економіки, землевласництва, а також Вашого москофільства.

Тому що наші пантеони героїв — різні, пропонуємо, щодо українсько-російського питання, звернутися за порадою до нашого усіма визнаного пророка і батька Тараса Шевченка. Шевченко чітко змалював українсько-російські відносини в таких поемах, як „Розрита могила" з гострим осудом Богдана Хмельницького, нерозумного сина, що занепастив волю України, про москаля, що розриває могили, і про перевертнів, що поможуть москалеві господарювати і з матері полатану сорочку знімати; „Великий Льох", містерія про три прокляті душі — одну, що перейшла Богданові Хмельницькому шлях, як він їхав в Переяслав Москві присягати, другу — що цареві московському коня напоїла в Батурині, як він їхав в Москву із Полтави, третю — що дитиною усміхнувся до цариці Катерини, лютого ворога України, голодної вовчиці; „Стоїть в селі Суботові" — про Богдана Хмельницького, про його церкву, що стала домовиною України, про москалів, що плюндрують занапащену ним Україну. Таких віршів Шевченка є щонайменше двадцять, котрих совєтська влада повикреслювала зі своїх видань „Кобзаря".

Ваша аналіза сучасного економічного стану теж забарвлена власними уподобаннями. Помимо того, що українсько-російські торговельні зв'язки на сьогоднішній день конечні, вони повинні бути взаємно вигідні та переходові, поки український продукт зможе вийти на Захід. Рівнож зосереджуючи цілу економіку України на агрономії, Ви обмежуєте Україну до ролі годувальниці, а не потужної індустріяльної держави. Знов це є наслідком Вашого колоніяльного мислення.

Вкінці, дозвольте зробити висновок з Вашого мислення. Психологи твердять, що раб під гнітом свого пана часто приймає його дороговкази, немов свої та навіть починає почуватися вигідно у рабстві. Шевченко змалював таке психічне занедужання словами: „Раби, підніжки, грязь Москви". Ясно, що раб у цьому не винен. Одначе співчуття недостатньо. Адже ж Ви — Голова Верховної Ради, а не просто агроном Олександер Ткаченко. Ви зобов'язані перед своїм народом та його історією стати державником з візією майбутнього та вмілістю провадити Верховною Радою України. Українська діяспора в ЗСА готова з Вами співпрацювати на користь нашого народу та його довгоочікуваної незалежної демократичної держави.

З пошаною —
Аскольд Лозинський,
президент УККА.
31 серпня 1998 р.

Андрій Попок: „Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

відповідна організаційна робота. У більшості випадків ми знаходимо розуміння та відзначаємо спільність поглядів з нашими партнерами.

— Чи можете назвати конкретні партії?

— Реґулярно проводяться консультації з Українською Християнсько-Демократичною Партією, партією „Реформи і Порядок", Республіканською Християнською Партією та ін. Водночас, зміцнення власних структур ХНС є одним із головних пріоритетів нашої повсякденної роботи.

— Ваша партія не причетна до дій нинішньої влади. Чи значить це, що ХНС в опозиції?

— За теперішніх умов клановономенклятурного правління, гадаю, не варто серйозно послуговуватися клясичною термінологією західніх демократій. Це визнав навіть прем'єр-міністер В. Пустовойтенко, коли зазначив, що йому нічого не відомо про наявність опозиції в Україні. На жаль, він має рацію. У нашому парляменті, наприклад, майже відсутні самостійні політичні фігури. Значна частина депутатів — бізнесмени, які відстоюють інтереси власних комерційних структур, а тому вельми залежні від прихильности влади. Згадаймо лише про засади формування фракції НДП. Відома своєю принциповою незгодою з „режимом Кучми" партія „Громада", об'єднує переважно діячів, які з різних причин, так би мовити, випали із владної „обойми". Отже, тут радше йдеться про політичні „розробки". Ну а славнозвісна „опозиційність" Народного Руху наразі схоже полягає у віднайденні наймилозвучнішого варіянту її назви — конструктивна, парляментська, не руйнівна тощо. Про реальний зміст важко щось і казати. Щодо комуно-соціялістичних сил, то кращі їхні представники успішно ведуть „непримиренну боротьбу за права трудящих", зручно влаштувавшись на посадах спікера Верховної Ради, його першого заступника, міністра „антинародного" уряду. Ось вони — подвійні стандарти, що межують з блюзнірством.

— Дійсно, все це схоже на театр абсурду...

— Саме так. Тому вкрай необхідні докорінні системні зміни у самому механізмі діяльности державної влади. Для початку потрібна чітка та прозора структура вищого законодавчого органу, не така аморфна, як тепер. Можливо доцільно запровадити чисто пропорційну схему його формування. Тоді переможці виборів утворюють власний або коаліційний уряд, який відповідно матиме стабільну більшість у парляменті і зможе оперативно проводити потрібні для держави рішення. При цьому нинішнє „міжгілкове протистояння" та постійні скарги на те, що якісь „деструктивні сили" заважають працювати, стануть неможливими. Наповняться конкретним змістом поняття „правляча партія" та „опозиція", які прийдуть на зміну сумнозвісній „партії влади". З'явиться елементарна політична відповідальність. Пріоритетними арґументами при прийнятті кадрових рішень стануть: патріотизм, професіоналізм, порядність людини, а не її особиста відданість керівникові.

— Як я розумію, ХНС відстоює саме таку політичну модель?

— До ідеалу потрібно прагнути, водночас позбавившись ілюзій, Багато що залежатиме від рішучости, послідовности наших спільних дій. Не лише слідкувати за подіями і реагувати на них, але й впливати, випереджати, пропонувати альтернативи — ось моє узагальнене бачення української партії майбутнього. На мій погляд, саме християнсько-демократична традиція найбільш повно відповідає національному світоглядові українського народу. Для нас — Бог і Україна єдині. Це не передвиборче гасло, а формула внутрішнього самоусвідомлення кожного члена Християнсько-Народного Союзу.

Вів розмову **Юрій Лагутов**

КЕРМУ НІМЕЧЧИНИ...

(Закінчення зі стор. 1)

ки під час кампанії зробили багато обіцянок і запевнень: підприємцям зменшення податків, реформу системи державної допомоги потребуючим, і в той самий час запевняючи робітників обіцянками кращих пільг і пенсій.

Упродовж 16-ти років німецький канцлер Гелмут Коль не тільки домінував у політиці Німеччини, але досягаючи, здавалося б, неможливих до здійснення успіхів і перемог над своїми суперниками, завжди виходив переможцем, першуном. Він був першим канцлером об'єднаної Німеччини та першим найдовше урядуючим німецьким канцлером від часу Отта фон Бісмарка. Постійно підкреслюючи економічні успіхи і стабільність своєї країни, мав він і значні впливи на політику Европи в цілості.

Навіть і тепер, у випадку прогри, Г. Коль залишився першуном, бо став першим післявоєнним німецьким канцлером, якого виборці голосуванням позбавили влади. Під час свого урядування Г. Коль спритно перевів злуку двох Німечин, допоміг надати політичної форми майбутній об'єднаній Европі та вказав шлях можливої економічної співпраці, аж до спільної валюти включно. Самій Німеччині він надав і закріпив почуття самоповности та гордости, котрі були тими конечними середниками, що допомогли перебороти тягар відповідальности за ролю Німеччини у Другій світовій війні. Коли в кінці 1980-их років був повалений берлінський мур і закінчилась „холодна війна", то об'єднання Східньої і Західньої Німеччин спочатку виглядало неможливою до здійснення справою. Незважаючи на всякі перестороги, труднощі та перешкоди, котрі могли бути не на користь не тільки Німеччині, але й цілій Европі, Г. Коль був тим державним діячем, що впродовж 11-ти місяців зумів демократичним способом об'єднати обидві Німеччини. Правда, це його досягнення з погляду перспективи пройдених років виказалось дуже коштовним процесом і у висліді було основною причиною його прогри. Фінансові видатки, повільний економічний розвиток і значне безробіття спричинили впродовж останніх років велике незадоволення керівництвом 68-річного Г. Коля та викликали бажання серед німецької спільноти передати кермо держави у молодші руки.

Беручи це до уваги, можна припускати, що передання керівництва Німеччини у молодші руки не буде означати значних змін у відношенні Німеччини до Европи, ЗСА та цілого світу. Політична і фінансова сила Німеччини переходить у руки нової ґенерації, котрої завданням буде доказати свою вмілість у використанні цих потуг, а це не буде легким навіть для такого праґматика, як Ґ. Шродер.

Х.В.- Ференцевич

Глава уряду Росії...

(Закінчення зі стор. 1)

неґативну реакцію в правоцентристських парляментаріїв. „Ми всіляко вітали б приєднання України до Міжпарляментської асамблеї СНД в якості рівноправного члена. Більше того, ми дуже хотіли би приєднання України до Російсько-Білоруського Союзу", — сказав він. Після його виступу фракції Руху, Народно-Демократичної Партії і Зелених покинули залю на знак протесту.

У виступі перед українськими депутатами Г. Селезньов також схвально поставився до висновків і оцінок, зроблених О. Ткаченком в його доповіді на урочистих зборах з приводу сьомої річниці незалежности України. Як відомо, український спікер позитивно оцінив перебування України в складі СССР і закликав використовувати досвід Совєтського Союзу в становленні незалежної від західнього капіталу економіки.

У своєму виступі Г. Селезньов також піддав критиці ВР за затягування з винесенням на ратифікацію трьох угод щодо Черноморської фльоти. Він запевнив українських парляментарів, що до ратифікації „Великого договору" Державна дума обов'язково повернеться на своїй осінній сесії.

Що це таке — „тихий авкціон"?

Ню Йорк (О. Кузьмович). — Члени імпрезового комітету при Управі Українського Музею в Ню Йорку, а це Тетяна Тершаковець — його голова, і члени Лідія Гайдучок та Оксана Лопатинська, відразу витягають чепурно і дотепно виготовлене запрошення роботи незрівняного, як завжди, Ореста Слупчинського-Гога, і вже з нього дістаємо потрібні інформації у відповідь на наше запитання.

Як звичайно, активні члени комітету вже призбирали величезну кількість цікавих і цінних предметів, а також послуг українських професіоналістів — лікарів, дентистів, адвокатів. І все це буде 18 жовтня виставлене в залях готелю Рамада в Іст Гановер, Н. Дж. від 2-ої до 5-ої години по полудні.

Зліва: Т. Тершаковець, Л. Гайдучок і О. Лопатинська оглядають запрошення на авкціон, виконане О. Слупчинським.

Світлила О. К.

— Подайте нашим читачам для заохочення дещо із цікавих предметів чи послуг, які будете мати на тихому авкціоні.

Л. Гайдучок витягає довгу листу і відразу вичисляє ряд речей, що організаторки вже отримали в дар на авкціон. „Вже маємо дуже гарні речі, — каже вона. — Є картини, кришталь, срібні і золоті речі, вироби із шкіри, кераміка, одяг з України, жіночі прикраси. А поруч із тими предметами можна виграти квитки до театру, житло в Києві на два тижні, квитки на вечерю в доброму нюйоркському ресторані, послуги у дентиста, в очного лікаря чи навіть зроблення тестаменту у адвоката. Все це люди дарують на користь музею і на його потреби.

— А як практично буде виглядати цей авкціон?

— Особи, що дарують предмети чи інше, оцінюють, скільки вони вартують. Так що все буде мати число і першу ціну, позначену на столах. Хто буде зацікавлений, напише на даній карточці свою грошову пропозицію, а тоді хто найбільше дасть — той виграє. А ми будемо оголошувати переможця.

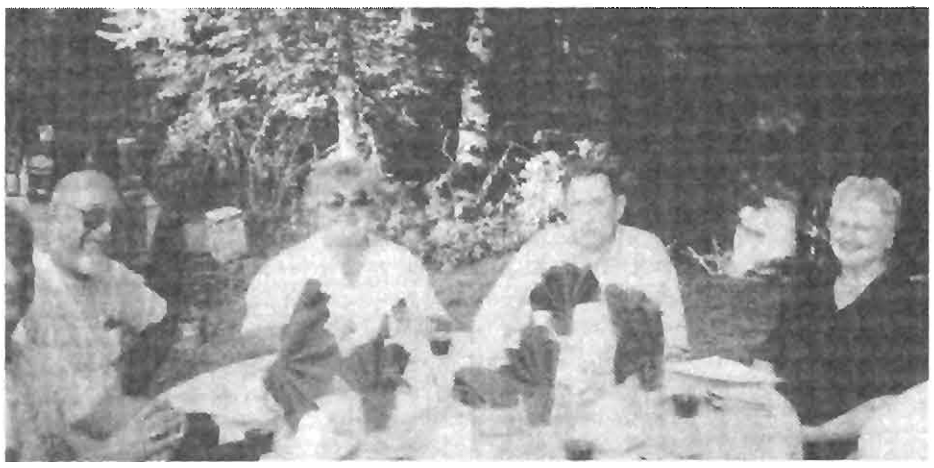
— Бачу на запрошенні, що цей „тихий авкціон" не обмежений лише до купівлі і продажу, а має ще інші приємності.

— Розуміється, ми подбали, щоб наші гості мали добрий міжнародний буфет, шампанське і джазове тріо, в якому грає всім добре відомий Юрій Граб мол., а керівником музики є Ерік Мінтел. Що вам зрадимо, що ведучий програмою буде д-р Олександер Кмета, якого усі знають із його акторських успіхів у групі Лідії Крушельницької. Що, отже, можна ще собі бажати? Залишається прийти і своєю присутністю допомогти добрій цілі, для якої ми цю імпрезу робимо. Щиро запрошуємо усіх і пригадуємо, що зголошення приймаємо до 5 жовтня. Отже, часу залишилося доволі мало.

Згадуючи з „активістками" Українського Музею інші імпрези, що вони влаштовували в минулому, надіємося, що і тим разом вони матимуть так потрібний для корисної цілі успіх.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Відбувся курс секретарів УНС

Від понеділка, 24 серпня, до четверга, 27 червня, на Союзівці відбувся курс для нових секретарів Українського Народного Союзу, в яких взяло участь 13 секретарів і один спеціяльний організатор. Триденна інтенсивна програма під керівництвом предсідника УНС Уляни Дячук, секретаря Марти Лиско, керівника відділу продажу забезпечення Джова Бінчака та продавця забезпечень і секретаря одного з відділів Лонгина Старуха.

Семінар покривав цілий ряд різнорідних тем — від підставового забезпечення, грошової вартости, оцінювання поліс до історії УНС та його важливої ролі в діяспорі включно. Л. Старух — відділовий секретар і продавець, поділився з новообраними секретарями своїм досвідом, а Джо Бінчак висвітлив кілька професійних відеострічок про найновішу техніку продажу забезпечень та теперішні ринкові спрямування. Кожний учасник, крім пильної участи в лекціях і дискусіях, отримав велику кількість друкованих матеріялів. Такі курси-семінари є дуже потрібними для нових секретарів, бо добре вишколений секретар краще обслуговуватиме членів УНС, продаючи їм якісне забезпечення.

Учасницею семінару була Галина Петрик, секретар 445-го Відділу УНС з далекого Вінніпеґу в Канаді. Вона перейняла цей обов'язок від Стефанії Геврик, яка також була контролером УНС, а тепер переїхала на постійне проживання до ще дальшого Едмонтону. Г. Петрик до Канади прибула зі Львова вісім років тому і з того часу є активною в вінніпеґській українській громаді. На згаданих курсах були учасниками також кілька пар подруж — Джойс Ткач, секретар 39-го Відділу УНС з Сиракюз, Н. Й., з чоловіком о. Мироном Ткачем, Ґльорія Горбата, секретар 414-го Відділу УНС з Ню Гейвен, Конн., з чоловіком Доналдом, і Степан Косоноцький, секретар 371-го Відділу УНС з Виппані, Н. Дж., з дружиною Анною. Крім того, були секретарі, котрі з цілою родиною прибули на одно-тижневий відпочинок на Союзівку. Найчисленнішими були родини: Слави Комічак, секретарки 96 Відділу УНС з Піттсбурґу, з чоловіком, дочкою, батьком і тестем, і Анджели Гончар, секретарки 481 Відділу УНС з Карнеґі, з чоловіком Юрієм і двома синами. Крім них, Надія Демчур, секретар 86 Відділу УНС з Ню Йорку, з чоловіком Іваном, Петро Билень, секретар 17 Відділу УНС з Чикаґо з дружиною Ліліяною і сином, який перебрав секретарство від батька Ярослава, Іван Пригода з 200-го нюйоркського Відділу УНС, що допомагає своєму батькові провадити цей Відділ, а разом з дружиною Дон ведуть „Q Cafe" на Союзівці. Марія Радь секретар 320-го Відділу в Балтимор перебрала обов'язки по батькові покійному Іванові Радь. Супружжя Смолинських приїхали з Бостону на прохання секретаря 307-го Відділу УНС Галонзки. Софія Лонишин, секретарка 372-го Відділу УНС з Ню Джерзі послала Христину Павляк, щоб познайомилася з секретарськими обов'язками. Були також Джордж Філліпі, президент і Доналд Райсгарт, секретар 113-го Відділу УНС в Деррі, Па., котрі спільно провадять не тільки Відділ УНС, але також і клюб 113-го Відділу. Крім згаданих, були Христина Дзюба, секретарка 367-го Відділу УНС з Рочестеру, що приїхала на власний кошт відсвіжити та доповнити своє знання про забезпечення, з чоловіком Петром, колишнім головою Відділів УНС рочестерської Округи, Оксана Тритяк, координатор спеціяльних проєктів УНС і секретар 25-го Відділу УНС в Джерзі Ситі, та Олег Березовський, щоб запізнатися з УНС в надії розпочати організаційну кампанію серед новоприбулих українців.

Погода була прегарною, а Союзівка гостинною. Усім подобалися гуцульський і одеський вечори, та й всі інші вечори й розваги. Переживаючи приємні хвилини на Союзівці, доконче мусимо підкреслити потребу збільшення членства УНС, бо не можемо забувати, що саме членські гроші підтримують наші улюблені братські надбання— Союзівку, газети „Свободу" і „Український Тижневик", стипендії та дарунки для випускників шкіл українознавства, а разом з цим і відчуття великої української союзової родини.

М. Лиско

На фото: учасники курсу секретарів УНС на Союзівці.

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1998-го РОКУ

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ У МІСЯЦІ СЕРПНІ 1998 року

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ у МІСЯЦІ СЕРПНІ 1998 року

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Активні члени, липень 1998 р.	8,074	17,632	4,421	30,127
Неактивні члени, липень 1998 р.	7,408	18,012	0	25,420
Всі члени, липень 1998 р.	15,482	35,644	4,421	55,547
Активне членство				
Приріст у серпні 1998р.				
Нові активні члени	31	35	0	66
Нові УЛ	5	7	0	12
Канадійський НП	4	5	0	9
Прийняті наново	0	2	2	4
Прийняті з перехідними листами	0	2	0	2
Зміни кляс забезпеченння	8	0	0	8
Прийняті з молодечого відділу	0	1	0	1
Разом	**48**	**52**	**2**	**102**
Убуток у серпні 1998р.				
Суспендовані	5	18	14	37
Відійшли з перехідними листами	0	2	0	2
Зміни кляс забезпечення	8	0	0	8
Відійшли до дорослих	1	0	0	1
Померли	2	53	0	55
Вибрали гроші	19	25	0	44
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	18	14	0	32
Виплатили вповні вкладки забезпечення	17	24	0	41
Відійшли на част. випл. забезпечення	0	0	0	0
Відійшли на безпл. продовж. забезпечення	0	0	0	0
Вигасло забезпечення	0	1	0	1
Разом	**70**	**137**	**14**	**221**
Всі активні члени, серпень 1998 р.	8,052	17,547	4,409	30,008
Неактивне членство				
Приріст у серпні 1998 р.				
Виплачене забезпечення	17	24	0	41
На безплатному продовж. забезпеч.	2	3	0	5
Вигасло продовження забезпечення	3	15	0	18
Разом	**22**	**42**	**0**	**64**
Убуток у серпні 1998 р.				
Померли	2	29	0	31
Вибрали готівку	10	12	0	22
Повернені в активні	0	2	0	2
Вигасло продовж. забезпечення	3	15	0	18
Разом	**15**	**58**	**0**	**73**
Всі неактивні члени, серпень 1998р.	7,415	17,996	0	25,411
Разом усіх членів УНСоюзу у серпні 1998 р.	**15,467**	**35,543**	**4,409**	**55,419**

МАРТА ЛИСКО
ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР

ВИСЛІДИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ за серпень 1998

Найуспішнішими організаторами в серпні були:

Ольга Марущак, секретар Відділу 82-го — 8 членів забезпечених на суму 50,000 дол.

По чотири члени приєднали організатори:

Андрій Воробець, секретар Відділу 76-го — сума забезпечення 30,134 дол.

Євген Остиславський, секретар Відділу 234-го — сума забезпечення 90,714 дол.
Іван Даниляк, секретар Відділу 777-го — сума забезпечення 100,000 дол.

У серпні ц. р. 39 організаторів придбали до своїх відділів 87 членів, забезпечених на загальну суму 1,394,935 дол. За 8 місяців 1998 року УНСоюз та його відділи збагатилися на 528 членів та понад 8 мільйонів долярів у забезпеченні.

За вісім місяців нашими організаційними першунами стали:

Євген Остиславський, Відділ 234-ий — 19 членів на суму 512,237 дол.
Стефанія Гаврилюк, Відділ 88-ий — 15 членів на суму 82,000 дол.
Любов Стрілецька, Відділ 10-ий — 13 членів на суму 82,000 дол.

Заохочуємо всіх відділових організаторів, секретарів включитися якнайскорше до змагання за першенство в організаційній праці.

Загальні збори УВАН у Канаді

У вівторок, 9 червня ц.р., Українська Вільна Академія Наук у Канаді відбула свої Загальні збори з участю 31 голосуючих осіб під головуванням проф. Михайла Тарнавецького, він же дотеперішній і новообраний президент УВАН.

В робочій сесії зборів звітували члени Президії УВАН, голови окремих комісій: було вибрано Президію УВАН на нову трилітню каденцію та продискутовано справу реорганізації Президії. Збори прийшли до висновку, що до покращання праці УВАН треба створити ділове тіло — екзекутиву президії з п'яти осіб — з тим, що повна президія повинна збиратися на свої наради два-три рази на рік. Склад Екзекутиви обере президія УВАН на своїх перших нарадах, що відбудуться у вересні ц. р.

Повну президію на 1998-2001 рік вибрано в такому складі: президент — проф. Михайло Тарнавецький, перший заступник президента — д-р Ярослав Розумний, другий заступник президента о. д-р Олександер Баран, генеральний секретар — о. д-р Олег Кравченко, протокольний секретар — Михайло Корчевич, фінансовий секретар — мгр Софія Качор, голова гуманітарної секції — д-р Роман Єринюк, голова історичної секції — д-р Олег Герус, голова економічно-суспільної секції — д-р Юрій Чучман, голова інженерно-медичної секції — проф. Остап Гавалешка, голова мистецько-культурної секції — маестро Роман Коваль, бібліотекар і куратор музею — мгр Оленка Негрич, члени — д-р Іраїда Тарнавецька, д-р Борислав Білаш, проф. Люба Жук.

Контрольна комісія: д-р Лев Молодожанин, о. д-р Степан Ярмусь, д-р Михайло Іванчук.

Загальні збори обговорювали тільки деякі важливіші ділянки, а саме: видання енциклопедії української діяспори Канади (ЕУД-2), закінчення справи з військовим музеєм, визначення функцій УВАН як інституції, підготовка відзначення 50-річчя УВАН у Канаді 1999 року.

Українська Вільна Академія Наук була заснована в Києві 1918 року, а в Канаді — 1949 року. Всю структуру і зміст відзначення 50-річчя УВАН має опрацювати Президія УВАН.

Д-р Степан Ярмусь,
секретар зборів

Фундація О. Ольжича - в дії

6 вересня відбулися Загальні збори членів Дослідної фундації ім. О. Ольжича на оселі його імені в Ліґайтоні, Пенсильванія. Зборами керував д-р Богдан Шебунчак при секретаруванні проф. Наталії Пазуняк. Звітував про діяльність фундації заступник її голови Михайло Герець.

У тісній співпраці з фундацією О. Ольжича в Києві та подібними українськими організаціями на Заході фундація провела широку видавничу діяльність в Україні, протиставивши її валові російськомовних видань. Від часу проголошення української незалежности старанням фундації видруковано 50 книжок, а до кінця цього року має появитися ще 11 науково-публіцистичних праць.

Завдяки щедрим пожертвам проф. Еміля Якима та родини Ґелетканичів, при фундації створено стипендійні фонди їх імені, з яких від 1999 року надаватимуться стипендії студентам в Україні. Референт Володимир Літинський подав вичерпний звіт про фінансовий стан фундації.

Після запитань і дискусій Загальні збори обрали головою Фундації ім. О. Ольжича Михайла Гереця, його заступниками Володимира Літинського та Зенона Мельника, секретаря Романа Городиського, фінансового референта Романа Гелетканича. До Екзекутивного комітету ввійшли також д-р Богдан Шебунчак, проф. Еміль Яким, адвокат Юрій Пазуняк. Дирекція запросила відомого правозахисника Олеся Шевченка бути представником фундації в Україні. До Стипендійної комісії запрошено ректора Волинського Університету проф. Анатолія Свідзінського, активістів жіноцтва та студентства Ольгу Кобець і Віктора Генералюка, громадського діяча Анатолія Свередюка з України.

З'їзд ОДВУ

44-ий з'їзд Організації Державного Відродження України відбувся на оселі ім. О. Ольжича 4-7 вересня ц. р. Перший звітував голова В. Процик. Також звітував господарський референт О. Ганас. За видавничу спілку „С. Україна" звітував мгр. М. Яшко.

Ще коротко звітували поодинокі Комісії. Контрольна комісія дала уступаючій Управі абсолюторію з признанням. Номінаційна комісія запропонувала склад Головної управи, Контрольної комісії і Товариського суду в такому складі: Головна управа: голова — О. Процюк, заступник — П. Клюк, секретар — Уляна Процюк, скарбник — Р. Ґелетканич, організаційний референт — Наталка Луців, референт зовнішніх зв'язків — Ярко Белендюк, референт молоді — Юрій Стецина. Вільні члени: Євген Луців, В. Марущак, Орест Ганас, Я. Жмуркевич, Роман Городиський. Контрольна комісія: голова — В. Процик, члени — мгр М. Яшко, П. Дзюба, М. Хомик, Карло Маньківський. Товариський суд: голова М. Середович, члени — Ю. Юринець, П. Генгало, М. Герець, Д. Фурманець. Голова з'їзду д-р Б. Шебунчак закрив з'їзд відспіванням українського гимну „Ще не вмерла Україна".

В рамках з'їзду ОДВУ відбулися ширші наради Визвольного Фонду, грошові пожертви якого слати до фундації ім. О. Ольжича.

М. С.

Українській бібліотеці у Філядельфії — 40 років

Інституції, як і люди, мають свої біографії.

Бібліотеки є прикладом інституцій, що пов'язують минуле із сучасним і майбутнім.

Але як нам бути із нашим сучасним? Якщо ви батько чи мати дитини з української суботньої школи, дитини, якій потрібні дитячі книжки українською мовою і шкільна українська лектура — куди звернутися вам за допомогою? Якщо ви студент, який пише шкільне завдання про Україну, де знайти потрібні вам матеріяли? Якщо ви громадянин, що хоче написати до американської газети протест проти очорнювання українців, де зможете знайти аргументи для своїх тверджень? А як ви бізнесмен, що потребує елементарних даних про Україну або підручників ділової мови? А як ви турист, і шукаєте за практичними довідниками і інформаціями? А як ви пенсіонер, що хотів би прочитати клясику світової літератури в українських перекладах, або може тільки українську газету чи журнал з України? Великі наукові колекції не тільки вам недоступні — вони, взагалі не збирають такого матеріялу. Таким потребам служать тільки загально-громадські українські бібліотеки, і вони, повинні бути в кожному великому скупченні української діяспори. Повинні, але, на жаль, не існують.

У величезних ЗСА я знаю тільки один щасливий вийняток. Це українська бібліотека у Філядельфії, що приміщується в Українському Освітньо-Культурному Центрі. Бібліотека має понад 16,000 фахово систематизованих каталогом книжок (українською мовою або про Україну), а також значне число журналів, газет, відео-і авдіо-касет, слайдів, музичних платівок. Вона відкрита кілька разів на тиждень, а зокрема активна кожної суботи протягом шкільного року, коли головними її відвідувачами є учні суботньої школи українознавства, приміщеної в цьому ж центрі. Те, що українці Філядельфії і зокрема Центр можуть похвалитися такою унікальною інституцією, треба завдячувати великому гуртові людей, що вклали в цю установу незчисленні трудодні своєї громадської праці, йдучи за візією засновників і керівників.

У листопаді цього року українська бібліотека у Філядельфії відзначатиме свій 40-річний ювілей. Для діяспорної інституції, що починалася дуже скромно, це подивугідний стаж. Постала бібліотека з ініціятиви старшо-пластунського гуртка „Чортополохи". Стимул і візію для такої ініціятиви дала старша пластунка Марія Кохановська, яка саме тоді завершила свої професійні студії бібліотекознавства. Вона опрацювала перші пляни, і за її проводом, після дворічної підготовки і каталогізації подарованих громадою книг, 9 листопада 1958 року у Пластовому Домі при вул. Френклина у Філядельфії почала діяти „Бібліотека при Пластовій Станиці", яка від самих початків була доступна всім зацікавленим читачам, українській громаді. Від 1964 року вона почала одержувати щорічну фінансову допомогу „Рідної Школи" і діяти як Бібліотека Пласту і „Рідної Школи" у відступленому їй безкоштовно приміщенні української католицької парафії Царя Христа, а відтак її перенесено до Центру Філядельфії. 34 роки бібліотека діяла під зарядом старшо-пластунського і сеньйорського куренів „Чортополохи", члени яких виконували на громадських засадах основну працю і вибирали з-поміж себе керівництво бібліотеки. Довголітніми керівниками бібліотеки були фахові бібліотекарі або вчителі: Марія Кохановська-Щука, Марта Тарнавська, Анна Максимович, Марія Одежинська. Бібліотека виросла на поважну іституцію: росли не тільки книжкові фонди, але і книгообіг; це не була архівна колекція, де матеріяли припадають пилом, а жива інституція, що шукала і знаходила читачів, влаштовувала імпрези, літературно-мистецькі і читацькі конкурси та виставки, а також знаходила підтримку і допомогу, зокрема серед батьків шкільної молоді. В квітні 1992 року, на основі договору між „Чортополохами", бібліотека перетворилася у статутово-оформлену програму і є загально-громадською установою, що діє під керівництвом дев'ятичленної Ради бібліотеки.

З нагоди свого 40-річного ювілею українська бібліотека проголосила всеукраїнський літературний конкурс на коротке оповідання. Уже надійшли від українських письменників чимало літературних творів, над оцінкою яких почало працю жюрі літературознавців. В рамках своїх ювілейних святкувань бібліотека заплянувала великий бенкет-бенефіс, що відбудеться в приміщеннях Центру 21 листопада 1998 року. Там і будуть проголошені нагороди літературного конкурсу. Своєю участю у бенкеті, підтримкою для бібліотеки українські громадяни Філядельфії мають рідкісну нагоду виявити свою вдячність, гордість і зрозуміння для унікальної інституції, яку за всяку ціну треба зберегти для майбутніх наших поколінь.

Зайдіть колись до української бібліотеки. Станьте її членом, а якщо можете, то і меценатом. Українська Бібліотека відкрита щосуботи від 9 до 3 год., а також у визначені дні і години протягом тижня. Нинішнім керівником бібліотеки є Марта Васильців, а головою Ради бібліотеки — Софія Геврик.

Марта Тарнавська

СУБОТА, 10 ЖОВТНЯ 1998 р.

РОЧЕСТЕР, Н.Й. Управа 367-го Відділу УНС повідомляє своє членство, що СЛУЖБА БОЖА за наших членів відправиться о год. 9-ій рано в церкві св. Йосафата, а опісля в церковній залі відбудуться Збори і сніданок для членів і гостей.

Просимо взяти численну участь.

Христина Дзюба, секретар.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Вчитель українознавства: тернії і лаври

Зліва: учасники вчительської конференції — Роман Брух, д-р Олександер Коновець, маґістер філолоґії Сніжана Коновець, священик Леонід Малков, Людмила Голота, д-р Ігор Гурин.

Щоразу, коли починається навчальний рік, перед вчителями шкіл українознавства постають непрості, а часом гострі проблеми: як зацікавити учнів до вивчення української словесности, історії, культури? Чому подекуди так нелегко поєднати інтереси, педагогічну орієнтацію вчителів і батьків тих дітей, які порушують дисципліну, іґнорують навчання? Як оновити навчально-методичну літературу шкіл українознавства, осучаснити підручники і хрестоматії, поліпшити зміст програми навчальних дисциплін?

Ці та інші пекучі питання стали в центрі уваги реґіональної конференції учителів шкіл українознавства метрополії Ню Йорку, яка відбулася 19-20 вересня у мальовничому містечку Слосбурзі.

Про особливості психології навчання в початкових і середніх клясах розповіла д-р Оля Грицак. Не менш цікавою була доповідь вчительки Люби Крупи „Сповідь вчителя — успіхи й помилки". Своїм багатим досвідом викладання історії України поділився д-р Юрко Гаєцький, який зокрема акцентував увагу на сучасних інтерпретаціях історичних подій хрищення України-Руси за часів Володимира Великого та специфіці пояснення цих подій учням старших клясів. Важливість навчання християнських принципів, релігійного виховання у школах українознавства переконливо арґументував у своїй доповіді священик Греко-Католицької Церкви о. Леонід Малков. Жваво обговорювалися проблеми підвищення майстерности викладання української мови і літератури, культури та географії. Активну участь у цих дискусіях взяли д-р Ігор Гурин, професор Юрій Солтис, викладачі Оксана Ліщинська, Стефанія Квасовська, Роман Брух, Юрій Косачевич.

Підсумком конференції стало прийняття ряду практичних рекомендацій та вироблення певних навчально-методичних підходів.

— Це одна з п'яти реґіональних вчительських конференцій, які відбуваються щороку перед початком навчального року в суботніх школах українознавства, — коментує голова Шкільної Ради УККА, д-р Євген Федоренко. — Подібні зустрічі вчителів, їх безпосередній обмін думками і досвідом дає можливість кожному учасникові збагатити свій педагогічний арсенал.

Проф. **Олександер Коновець**

З'ЇХАЛИСЬ ДРОГОБИЧАНИ ЗБЛИЗЬКА І ЗДАЛЯ

Місцем, до якого в суботу перед Зеленими святами, з'їхалися й перебували два дні колишні жителі Дрогобицької землі в Америці, була мальовнича гостинна оселя Українського Братського Союзу „Верховина" в Глен Спей.

На жаль, цьогорічний їхній з'їзд — 13-ий — був останнім. Час робить своє. Колись на з'їздах дрогобичан бувало понад 200 осіб; на 12-му було їх Нвже тільки 60, а на цьому не назбиралося навіть тридцяти. Тому найважливішим питанням, яке мав вирішити з'їзд, було „бути чи не бути" Центральному комітетові Дрогобиччини, який до цього часу щокілька років улаштовував такі з'їзди.

Цьогорічний з'їзд відбувся з нагоди довгожданої появи у видавництві „Відродження" в Дрогобичі четвертого тому реґіонального збірника „Дрогобиччина — земля Івана Франка" і був присвячений сьомій річниці незалежности України.

Центральний комітет Дрогобиччини, що його від 1989 року очолював Степан Гавриш, запросив на свій з'їзд редактора книжки проф. Михайла Шалату з дружиною.

З'їзд відкрив С. Гавриш. Дрогобичанин, житель оселі „Верховина", о. диякон Михайло Добош промовив молитву і присутні вшанували пам'ять дрогобичан, які в діяспорі відійшли у вічність від останнього з'їзду в 1993 році.

Звітуючи, С. Гавриш згадав, між іншим, про тісну співпрацю з проф. М. Шалатою в зусиллях видати в Дрогобичі четвертий том збірника.

Скарбник Роман Микита підкреслив велику допомогу, яку подали рідній Дрогобицькій землі її сини й доньки за океаном, складаючи свої пожертви на будову храму Воскресіння на Самбірській вулиці, ремонт єпископської резиденції в Трускавці і на видання четвертого тому згаданого збірника. Найщедрішим жертводавцем був лікар Василь Федорців, котрий у пам'ять єпископа-мученика Йосафата Коциловського дав на будову храму 10,000 дол. Від імені Контрольної комісії мґр. Максим Гладилович висловив Р. Микиті признання за зразкове ведення каси і за його великий труд.

Центральною частиною програми зборів була доповідь проф. Михайла Шалати про сучасний Дрогобич.

В своїй доповіді М. Шалата дав цікаві для колишніх жителів Дрогоцької землі інформації про економічний стан і про духове та культурно-освітнє життя в сучасному Дрогобичі. Хоч це й одне з найбільших на Львівщині промислових міст, працю в ньому дістати не легко, багато підприємств не працюють. В Дрогобичі є тепер 12 греко-католицьких парафій. Греко-католики мають чотири діючі церкви. Є також нова церква Св. Покрови на Гиравці. Будують два храми — Воскресіння й Вознесіння. Реставрують церкву Преображення (Спаса). Колишню греко-католицьку церкву св. П'ятниці мають православні. Тепер православні Київського Патріярхату будують великий храм св. Андрія, а православні Московського Патріярхату — церкву св. Йова Печерського. Римо-католики мають костьол св. Вартоломея.

Свій виступ М. Шалата закінчив віршем „Учасникам XII З'їзду дрогобичан у Кергонксоні".

М. Шалата подарував бібліотеці комітету кілька книжок, які видала фірма „Відродження" в Дрогобичі. Але найбільшу несподіванку всім зробила масивна козацька булава — дарунок жителів Дрогобича. Він вручив її С. Гавришеві, дотепно бажаючи „гетьманові" тутешніх дрогобичан успіхів у праці для добра Дрогобицької землі.

Збори вирішили Центральний комітет Дрогобиччини не ліквідовувати, а навпаки продовжити його діяльність, тримати зв'язок з дрогобичанами в діяспорі і з Дрогобицькою землею, подавати їй допомогу. Зокрема, треба допомогти видати запланований п'ятий том збірника „Дрогобиччина — земля Івана Франка". З цією метою обрано п'ятичленну управу комітету.

Того самого дня ввечері у великій залі головного будинку, де відбулися збори, учасники з'їзду взяли участь у святковому вечорі-бенкеті, який пройшов у приємній товариській атмосфері.

Після вечері, яку приготовила Людмила Гайдар зі своїми кухарками, Н. Шалата, подарувала „далеким, але близьким серцю землякам" зворушливий вірш зі щирими побажаннями від дрогобицьких союзянок. Крім того, у листах, що найдійшли „зблизька — здаля", з'їзд вітали: з Дрогобича — міський голова О. Радзієвський, Марійське товариство (голова Г. Ясевич, заст. голови Н. Костик), М. Куйдич з сином Ігорем і внуком Орестом та журналіст і краєзнавець Р. Пастух; з Америки — Об'єднання „Городенщина" (голова В. Никифорук), К. Дидинський, С. Кікта, А. Т. Кобрин, д-р І. Куйдич з дружиною Ніною і М. Твардовський; з Канади — о. І. Мак.

Висловом подяки й признання двом редакторам „Дрогобиччини — землі Івана Франка" — М. Шалаті і А. Гладиловичеві за їхню працю над цим збірником, були гарно виконані мідні „плакети", що їм на цьому вечорі вручили від імені Управи Центрального комітету Дрогобиччини С. Гавриш і Р. Микита.

Святковий вечір закінчився виступом оркестри „Відлуння" (Григорій Гриновець і Андрій Солоденко).

...Наступного дня до „Верховини" з'їхалися дивізійники, щоб, як кожного року під час Зелених свят, помолитися за душі своїх побратимів, що віддали своє життя в боях з большевиками. Дрогобичани разом з ними були на Службі Божій, яку в побудованій у гуцульськомі стилі церкві св. Володимира відправили тутешні священики — о. парох Петро Гронський і о. диякон Михайло Добош, і на Панахиді, що її разом з ним відправив православний священик о. Нестор Коваль коло символічної Могили борцям за волю України з залізним вояцьким хрестом і Тризубом.

Адольф Гладилович

РЕЛІГІЯ

Роздуми після Другої сесії Патріяршого Собору

В числі 12 „Свободи" за 18 вересня ц. р. ми писали про відкриття Патріяршого Собору Української Греко-Католицької Церкви у Львові та подали у скороченні глибоко духовну проповідь Владики Любомира Гузара.

Сьогодні, повертаючись до теми, ми пропонуємо познайомитись з враженнями від перебігу Собору учасника Другої сесії голови Українського Патріярхального Світового Об'єднання Василя Колодчина.

АКТУАЛЬНА ПОДІЯ

Ділові наради почалися в понеділок, 24 серпня, в день відзначення сьомої річниці Незалежности України. З цієї нагоди о год. 6-ій вечором в церкві Преображення Господнього відслужено урочисту Архиєрейську св. Літургію в намірені українського народу. Опісля учасники собору поклали квіти до пам'ятника Т. Шевченка.

Хоч до участи в соборі було запрошено всіх єпископів, 97 священиків і мирян, 42 представників монаших громад, 15 ректорів семінарій і 45 гостей — разом 225 осіб, не всі вони прибули на Собор. У залі нарад було менше ніж 200 осіб.

Коли мова про делеґатів, то з прикрістю треба ствердити, що в більшости в епархій, за вийнятком Львівської, не було належної підготови. Лише Патріярхальний Рух в діяспорі організував 30 травня підготовчу конференцію. Матеріяли цієї конференції були негайно видруковані у видавництві „Свічадо" у Львові, так що коли делегати прибули на собор, то в своїх течках знайшли книжку на тему: „Роля мирян в Церкві". Це був видатний вклад Мирянсько-Патріярхального Руху в наради Патріяршого Собору. І ще одна завваґа: кожна епархія мала право вислати на собор одного священика, двох мирян і дві молоді особи віком до 30 літ. З діяспори не було ані одного делегата до 30 років. На це повинні звернути увагу єпископи і на майбутній собор вислати більше молодих делеґатів, бо молодь — це майбутнє нашої Церкви і нашого народу.

В рамках програми собору було виголошено доповіді з п'яти запланованих тем: „Церква є одна і в ній є ми" (представник Митрополії Польщі о. Б. Панчак), „Церква і Світ" (представник Митрополії Канади Г. Деркач), „Організація життя мирянських спільнот, рухів" (представники митрополії ЗСА — проф. Леонід Рудницький, Рома Гайда та Іларіон Кіналь), „Сім'я та її завдання в ділянці християнізації народу" (представники України — Леся Крип'якевич і о. О. Мокрик), „Співпраця та співвідношення між ієрархією та мирянами" (представники епархії Бразилії, Австралії та Арґентини — Орися Стефин і О. Бардаль). Деякі доповіді були задовгі, тяжко написані (незрозумілі для мирян) і мали дуже мало спільного з загальною темою собору „Роля і місце мирян у Церкві". Виступи, які мали пряме відношення до теми і які викликали велике зацікавлення мирян — це передусім знаменита доповідь проф. Леоніда Рудницького, як рівно ж доповіді Лесі Крип'якевич, Роми Гайди і Орисі Стефин.

Секретаріят Собору, який очолював о. Теодозій Янків, ЧСВВ, дуже вміло организував і перевів Другу сесію Патріяршого Собору УГКЦ. Кожна пленарна сесія розпочиналася підсумками нарад з попереднього дня, особливо дискусій і пропозицій учасників груп. Далі ішли заплановані доповіді і дискусія делеґатів та гостей на загальному форумі. В пополудневих годинах єпископи, священики і миряни були поділені на 9 дискусійних груп (15–20 осіб), які під проводом заздалегідь підготованих провідників продовжували дискусію та вносили пропозиції. Тут приємно відзначити, що провідниками нарад у групах були переважно гості собору з України, люди молодої ґенерації, які були добре підготовлені і вміло керували дискусіями.

Рівно ж годиться відзначити, що наради в групах дали добру нагоду учасникам вільно висловити свої думки та подати пропозиції. А тих пропозицій тільки одного пополудня було 68. Особливо цікаві думки висловлювали учасники молодшого покоління. Ось деякі з них: звернутися до єпископського синоду, щоб владики поновно вимагали від Апостольської Столиці визнання Києво-Галицького Патріярхату УГКЦ; звернутися до Президента України, Верховної Ради і Уряду України з вимогою повної реґабілітації УГКЦ та повернення її майна. Священики не цікавляться потребами і бажаннями мирян. Молодь відходить від Церкви, бо не знаходить відповідей на питання, які її турбують. Слід виховувати мирян в дусі слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького і Блаженішого Патріярха Йосипа Сліпого, наголошувати права і обов'язки мирян в Церкві. Священики побоюються організованого мирянства, тим часом священик разом з організованим мирянством може зробити більше корисних справ, ніж самотужки. Треба зберегти єдність УГКЦ у цілому світі, плекати і поширювати засади екуменічної єдности і т. п.

В рамках програми Патріяршого Собору, крім ділових нарад, відбулося декілька імпрез. Однією з них була проща делеґатів собору до Унева. В п'ятницю, 28 серпня, делеґати і гості собору відвідали Унівський монастир, монахів-студитів і взяли участь у святкуваннях Успіння Пречистої Діви Марії та століття відновлення Студитського чернецтва в Україні. На майдані перед відбудованою Святоуспенською Унівською Лаврою було відправлено Архиєрейську св. Літургію. Після святкового обіду учасники собору оглянули виставку збережених і відреставрованих скарбів українського сакрального мистецтва. Тут треба наголосити глибоку віру нашого Божого люду, бо на відпуст до Унева, крім учасників собору, які приїхали автобусами, прийшли пішки, болотистими дорогами, понад тисячу мирян, які дві і пів години стояли надворі під безупинним дощем, набожно слухаючи св. Літургію.

Увечорі, 27 серпня, в Ратуші Львова міський голова Василь Куйбіда прийняв і гостив представників собору. Василь Куйбіда — високоосвічений 43-річний чоловік, саме він чудово відновив центральну частину княжого міста Львова, активно стимулює його економіку і тому втішається великою популярністю серед львів'ян, які вже вдруге вибрали його мером Львова.

У п'ятницю вечером в залі соборових нарад відбувся концерт духовної музики, який підготовили монахи з монастиря оо. Василіян в Крехові. Під час концерту Владика Л. Гузар відзначив двадцять мирян за їхню героїчну поставу в часи комуністичних переслідувань і діяльности Церкви в катакомбах. В середу, 25 серпня, о год. 7-ій вечора відбулася нарада проводів Світового Християнського Конґресу УГКЦ і Українського Патріярхального Світового Об'єднання (УПСО). Нарадою провадив В. Колодчин — голова УПСО і співголова СХК. Оскільки народний депутат Михайло Косів, який був співголовою СХК в Україні, зрезиґнував з цього поста, на його місце учасники наради вибрали Теодозія Старака зі Львова — відомого діяча мирянського руху УГКЦ. Народився він на Лемківщині, закінчив Львівський Університет ім. І. Франка. За часів кому-

(Продовження на стор. 11)

Роздуми після...

(Закінчення зі стор. 10)

ністичного режиму був ув'язнений і зазнав переслідувань. У підпіллі редагував греко-католицьку газету „Віра Батьків". Був першим представником незалежної української держави в Польщі. Тепер Т. Старак — директор Інституту Українсько-Польських відносин в університеті ім. І. Франка.

Друга нарада відбулася в суботу, 29 серпня. На якій обговорено напрямні праці мирянського руху в Україні.

Урочисте закриття Другої Сесії Патріяршого Собору відбулося в неділю, 30 серпня. Було відправлено св. Літургію, а опісля — обід в залі Університету „Львівська Політехніка". Це був рівно ж початок Синоду УГКЦ, який відбувся в днях 1-10 вересня у Василіянському монастирі в Крехові. Головна тема синоду — місце УГКЦ у Вселенській Церкві. В прощальному слові Владика Л. Гузар зложив всім щиру подяку, висловив побажання, щоб матеріяли соборних нарад були якнайскорше видруковані, та закликав до праці і молитви, поблагословивши всіх у щасливу путь.

Успішне переведення Собору треба завдячувати напрямним Владики Л.Гузара та вмілій підготовці і керівництву о. Т. Янкова та його помічників. Учасники собору виконали своє завдання, тепер голос за єпископами, які будуть розглядати пропозиції собору на Єпископському Синоді в березні 1999 р.

Прапори перед Центром Київського Патріярхату в Америці

Нокс, Індіяна. — В суботу, 25 липня, в монастирі Преподобного Антонія Печерського відбулися урочистіпосвячення і піднесення національних прапорів ЗСА й України перед будинком Центру Київського Патріярхату в ЗСА. Центр засновано у вересні минулого року в найкращому будинку монастиря — для кординування на терені Америки церковних справ пов'язаних з Київським Патріярхатом парафій і ширення ідеї приєднання до Києва українських православних громад північноамериканського континенту. З цією метою Центр видає журнал-двомісячник „Українці Америки за Київський Патріярхат", що його редагує колегія на чолі з головним редактором д-р Оксаною Хомчук.

Процесію від Успенської церкви монастиря до будинку Центру очолювала голова колони — святий хрест, прапороносці, жінка з хлібом-сіллю на вишиваному рушнику, а далі — американські ветерани й куми прапорів, хор, співаючи тропар „Спаси, Господи, людей Твоїх", духівництво з Євангелією і образами, святкова громада.

Чин посвячення прапорів довершив Єпископ Олександер у сослуженні гостя з України протоієрея Миколая Коструб'яка й адміністратора монастиря протоієрея Томаса Вокера при співі збірного хору. Кумами американського прапора були батьки о. Томаса, українського — подружжя Юрій і Валентина Крусь.

Під звуки національних гимнів прапори здіймалися на щоглі. Зворушливо було бачити, як американські ветерани салютували прапорові вільної України.

Перед закінченням урочистости Єпископ Олександер закликав присутніх проказати Молитву Господню за всіх поляглих у боротьбі за свободу під американським зоряним і українським жовтоблакитним прапорами; за померлих від ран, у полоні, в концентраційних таборах і пропавших безвісти.

Довголіттям Філаретові, Патріярхові Київському і всієї Руси-України, президентам і народам Америки й України закінчено урочистість та приступлено до оглядин будинку й церков монастиря. Багате прийняття, приготоване сестрами Г. Дубровською, М. Багнівською, В. Крусь, А. Олександровою, Н. Пархоменко, пройшло в піднесеній атмосфері.

Виконуючий обов'язки генерального консула України з Чикаго Юрій Лазарев, що не мав змоги прибути на урочистість, листовно привітав присутніх, а при цій нагоді усіх вірних Української автокефальної Православної Церкви (Соборноправної) Київського Патріярхату.

На будинку з білими колонами пишається напис англійською мовою: „Центр Київського Патріярхату", а над ним майорять національні прапори ЗСА й України.

Федір Федоренко

Ро-Ко

Народ хоче знати!

„Народ хоче знати!" — це вияв американської демократії — найкращої демократії на світі, бо її демократичні провідники, хоч не питаються народу, що він хоче знати, дають народові стільки багато знати, що народ сам не знає, що хоче знати.

Приклад американської демократії в дії переживає американський народ сьогодні, а з ним і цілий світ. Політики говорять безупину, що американський народ хоче знати, що їхній президент Билл Клінтон робив, коли був сам-на-сам з його найновішою коханкою Монікою. Кажуть: не важливо, що Клінтон мав з Монікою — це його приватна справа, а найважливіше те, що народ хоче знати правду, всю правду.

А народ і без того знає. Бо що Клінтон, такий, як народ його знає, міг робити з молодою, темпераментною, гарячою, кутою сексуальними підковами на чотири ноги, дівчиною? (Вона закінчила коледж!) Хіба не читав з нею Біблії, як вони сходилися...

Однак, з погляду американської демократії, критики Клінтона роблять йому кривду. Вони забувають, що в проголошенні Декляраціï незалежности ЗСА стверджено: кожний громадянин має право стреміти до свого щастя (pursuit of happiness). Мабуть, нема американця, щоб не ганявся за своїм щастям. А щастям Клінтона стала якраз Моніка! Що він тому винен? (З такого „гонення за щастям" найщасливішими є масмедії, бо мають про що говорити й писати, щоб народ все знав).

Яке то щастя „вхопив за ноги" Клінтон, написав, після дев'ятимісячного слідства, у своєму звіті до Конгресу незалежний Кеннет Стар. А Конгрес дав цей звіт на „Інтернет", щоб цілий світ прочитав. А читати його, то аж світ крутиться — хай сховаються всі романи про любовні афери Касанови! Починаючи від подарованої Клінтонові краватки, і не кінчаючи на „телефонному президентському сексі", 445 сторінок висонапруженої еротики з сексом, не лишаючи ні одної сухої ниточки, бо навіть плями на нитках сукенки Моніки науково досліджували з ДНК Президента. Усе почислено хвилинами й секундами, як на стометрівці на Олімпіяді. І це тільки частина „щастя" Клінтона.

Краватка Моніки причинилася до створення нової професії в Америці. Знайшовся фахівець, котрий вивчив „секретну мову" кольорів і взорів на краватках і які „мессаджі"-побажання вони посилають коханому. І напевно напише про це грубу книгу. Це буде добре для економічного розвитку.

Розголос афери президента найбільшої потуги світу, самозрозуміло, розкотився по цілому світі, не оминаючи й нашої України, яка почала по-своєму „переживати" — це належить до світової політики. Як подала „Свобода", київська газета „Експрес" написала, що Клінтон спав з Монікою, ще й помістила відповідну світлину півголої Моніки з президентом (це свідчить, що Україна має добру розвідку). Одна маленька неточність. Як Клінтон міг був спати з Монікою, коли він мав дуже обмежений час і боявся, щоб його не злапала на гарячому його дружина Гіларі? І де місце до спання закоханому навіть вночі, не то вдень, в „овальному офісі". (Отже, довір'я до нашої державної безпеки тим самим захитане).

Деякі патріотичні політологи України йдуть далі й твердять, що Клінтона „закохали" антиукраїнські темні сили, підсуваючи йому, ніби ненавмисне, Моніку, щоб помститися на його дружині Гіларі за те, що перша леді ЗСА відвідала Львів, поминаючи Москву.

Всі деталі звіту подано тільки як тло до серіозних прогріхів Клінтона. Він, як найвищий американський законодавець, адвокат, суддя і т. і., пробрехався перед Конгресом, міністрами і, найважливіше, перед народом, який все має знати, не беручи до уваги, що все це Клінтон робив у запалі американського ідеалізму — у „гонитві за щастям".

Притиснений до кута, Клінтон врешті зробив крок, гідний демократичного президента Америки: признався, що згрішив й просив вибачення і прощення. Запросив до Білого Дому понад сотню релігійних провідників, щоб висповідатися із своїх гріхів, обіцяючи поправитися.

Тепер американський народ хоче знати, чи Клінтон дотримає свого слова бодай до кінця його президентської каденції.

Український Шлях у Байоні

Далеко не кожна українська громада в ЗСА може похвалитися тим, що у місті її проживання є вулиця, як от у невеличкому містечку Байон, Н. Дж., названа Українським Шляхом (Ukrainian Way). Саме так у рік святкування 1000-ліття хрищення Руси-України, за стараннями громадського активіста Василя Вінтоніва та згодою великого прихильника нашої громади, тодішнього посадника Байону Денніса Коллінза, було перейменовано 25-ту вулицю міста.

Крім української громади, на урочистості народження Українського Шляху було багато представників інших націй, духовенство, а головним промовцем на святі був сам посадник. Люди, як і час, не стоять на місці. У 1990 році посадник Байону Д. Коллінз (на фото - вгорі на драбинці) перейшов до іншої праці. А Український Шлях, як добра згадка про нього, у містечку залишився. Назавжди.

ГЕНІЙ, ЯКОГО ОМИНУЛА СЛАВА

У сторіччя Юрія Кондратюка

Юрій Кондратюк (О. Г. Шаргей), видатний український вчений-винахідник, один з перших творців ракетної техніки й теорії космічних летів, народився 7 вересня 1900 року в Луцьку, на Волині, в родині вчителя. Однак, дату і місце народження і навіть рік його смерти різні джерела подають по-різному.

Ю. Кондратюк здобув середню освіту в полтавській гімназії, а вищі студії осягнув у Колеґії Павла Галагана в Києві у 1918 році і в політехнічному інституті у Петербурзі.

Він був автором книжки „Завоювання міжплянетних просторів" (1929) в якій, між іншим, розглядав будову космічного корабля. У цій книжці Ю. Кондратюк розв'язує вперше цілий ряд нових питань, про які інші автори до цього часу навіть не згадують. Він пропонує користуватися горінням різних речовин в озоні, а не в кисні, що підвищує теплоту горіння, з одного боку, і питому вагу палива — з іншого. Останнє відіграє неабияку ролю при характеристиці ракети. Ю. Кондратюк перший запровадив поняття про пропорційний пасив, висловивши думку, що маса ракети, коли відрахувати масу абсолютного пасиву, має бути пропорційна масі палива. Він теж доводить, що ракета, яка не скидає і не спалює своїх баків під час руху, вилетіти поза межі земного тяжіння не може. Автор пропонує конструювати ракету з крилами і перший вказує, при яких прискореннях крила будуть корисні; досліджує при цьому кути нахилу траєкторії ракети до обрію, найвигіднішу реактивну силу під час польоту в повітрі, і дає її величину, що приблизно дорівнює початковій вазі ракети; розв'язує питання з нагріванням ракети під час її руху. Це питання автор розглянув дуже докладно, вирахував і дав порядок сподіваних температур, які матиме ракета під час руху в атмосфері.

Ю. Кондратюк працював в Україні, Росії, Північному Кавказі, Сибіру. Від 1933 року він очолював робочу групу при Українському Науково-дослідчому Інституті Енерґетичної Інженерії в Харкові, будуючи найбільшу вітрову електричну станцію в світі. В 1919 році написав працю „Для тих, хто буде читати, щоб будувати". З цієї праці пізніше й постала згадана книжка „Завоювання міжплянетних просторів", в якій він також пояснив теорію багатостадійности ракет і рекомендував вживати нове паливо для ракет, включно з боровим паливом, яке вживається сьогодні; запропонував, щоб літаючі постачальні бази були створені для обслуговування повітряного судна, щоб атмосферне гальмування вживати для злітаючого судна, що малі екскурсійні вози треба вживати для висадки людей на плянеті і їх повернення до корабля, і що ґравітаційні поля небесних тіл повинні бути вживані для прискорення і гальмування повітряних човнів. Ідеї і рівняння Кондратюка широко використовуються американськими інженерами. НАСА переклала його працю англійською мовою і використала його концепції при леті на Місяць в програмі „Аполло". Один з кратерів по другій стороні Місяця названий іменем Кондратюка. Під час Другої світової війни Ю. Кондратюк при загадкових обставинах, правдоподібно загинув на фронті.

Вчений у своїй книжці запропонував створити постійну станцію-лябораторію на навколомісячній орбіті. Він обчислив шлях орбітного лету, запропонував збудувати в сонячній системі ряд міжплянетних баз і подав спосіб і обчислення для сповільнення лету космічного корабля при зустрічі з атмосферою під час повернення на Землю з далеких просторів. Його праці появилися багатьма мовами. Роботи Кондратюка схвалив основоположник теорії міжплянетних сполучень К. Ціолковський.

У Полтаві на будинку колишньої гімназії, в якій навчався видатний український вчений, встановлено меморіяльну дошку, на якій написано: „У цьому будинку, в другій полтавській чоловічій гімназії, в 1910 — 1916 рр. навчався видатний радянський вчений-винахідник, один з перших творців теорії космічних польотів Юрій Васильович Кондратюк (1897-1941)".

З ініціятиви Кабінету Міністрів України від 21 червня 1995 року в Україні вшановано пам'ять Юрія Кондратюка відзначенням 100-річчя від дня народження видатного вченого протягом 1995-1997 років. Підготовлено матеріяли для звернення до ЮНЕСКО з проханням про включення імени Ю. Кондратюка до переліку річниць видатних діячів та історичних подій, до відзначення яких може приєднатися ЮНЕСКО.

В неділю, 20 липня 1969 року, о 4 год. 17 хв. 40 сек. по полудні, східньоамериканського часу, сталася епохальна подія: американці Армстронґ і Алдрін опустилися на поверхню Місяця в судні, що його назвали „Орлом", а о 10 год. 56 хв. і 20 сек. нога Ніла Алдена Армстронґа вперше ступила на поверхню цього природного сателіта землі. При цій нагоді представник НАСА згадав ім'я нашого земляка, який у великій мірі причинився до того епохального успіху.

Мобілізований до Червоної армії, Ю. Кондратюк загинув під Москвою, не встигнувши дати для світової науки і України всього того, що міг би ще створити його геній науковця і винахідника.

Методій Борецький

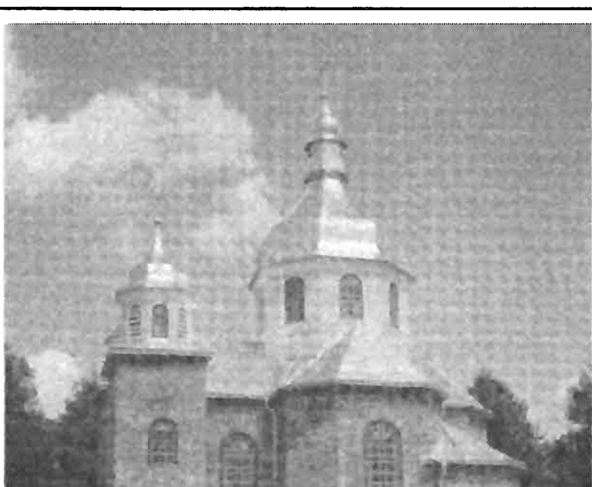
Українська співачка пробує рятувати старовинні замки

Як інформує газета „Високий замок", відома українська співачка Руслана Лижичко, яка брала участь у 7-му Міжнародному фестивалі „Таврійські ігри", розпочала свою концертову туру „По замках України", щоб цим звернути увагу громадськости та відповідних організацій до пам'яток архітектури, які потребують реставрації і відродження. Всі кошти з концертів були призначені на реставрацію Підгорецького замку (1675 р.), одного з найкращих в Европі, першого із „Золотої підкови", до якої входять такі відомі замки, як Олеський та Свірський.

Тура триватиме до кінця вересня і вродовж жовтня по західніх областях України, а концерти відбуваються в палаці Потоцьких у Львові, Тернопільському замку, в Чернівцях, на майданчику перед Митрополичою палатою, в Ужгородському та Кам'янець-Подільському замках і, звичайно ж, у Києві. Концерти також відбудуться в Польщі, Австрії і Чехії.

За словами співачки, це „оригінальне музичне шоу" симфонічної оркестри „Віртуози Львова", хору „Євшан" і рок-групи „Клюб шанувальників чаю", а також етнічної групи, котра представить музичні інструменти народів світу. Туру завершить ґала-концерт у Львові, присвячений Дню міста.

Мрія архітекта Аполінарія Осадци здійснилася

Новозбудована церква у селі Волощина в пам'ять архітекта Аполінарія Осадци.

Багато імен видатних людей Тернопільського краю закарбовано в літописі української культури. Серед них — ім'я Аполінарія Осадци, архітекта, який жив і творив в Америці. Уродженець мальовничої Бережанщини, випускник Львівської Політехніки, вихований на глибоких традиціях української духовности, він через усе життя проніс щиру синівську любов до України.

У цьому переконувалися всі, хто відвідав виставку творчих робіт, проєктів Аполінарія Осадци, що експонувалася у 1994-95 роках у Львові, Тернополі, Коломиї, Києві, Каневі. Серед численних спроєктованих ним об'єктів — багато греко-католицьких церков, які споруджені з особливою любов'ю.

Ми щасливі, що пережили радість зустрічі з мистцем у його останній подорожі до рідного краю. Своєрідною лебединою піснею Аполінарія Осадци стала його мрія збудувати у родинному селі храм Божий. Думка про це не давала йому спокою в останні роки життя. На жаль, не було вже змоги самому спроєктувати церкву. Та згідно з волею мистця, за його кошти на місці колишньої батьківської оселі у с. Волощина Бережанського району у скорім часі виросла церква. Батько архітекта довгий час був війтом у цьому селі, про його добрі справи, розум, людяність з пошаною згадують старі люди, які пам'ятають ті часи.

На освяченні нової споруди у жовтні 1996 року побував сам Аполінарій. Були тоді зворушливі зустрічі із земляками, однокласниками, рідними, був останній похід на леґендарну гору Лисоню — святе місце кожного бережанця...

Але сумна звістка прийшла із далекого Ґлен Спею — 26 вересня відійшов мистець у вічність. Пам'ять про нього житиме у серці кожного, хто молиться у його храмі.

Здійснює волю чоловіка його вдова, Таня Осадца. Влітку цього року вона приїздила в Україну. Хлібом-сіллю, добрим словом зустріли її вдячні волощани. З великою відповідальністю дружина славного архітекта Таня виконує його творчий задум. Маючи багату душу, неабиякий мистецький хист, вона тонко відчуває красу, і мріє, щоб та церква стала однією з кращих. Не все дається легко. Мало мати гроші — в Україні тепер бракує майстрів, які вміють гідно оформляти храми. І то не дивина, адже за совєтських часів такого мистецтва чи іконопису ніхто не вчив. Таня Осадца була зачарована вишиттям талановитих місцевих майстринь, дереворізьбою, вітражами. Попереду — художні роботи, розписи.

Але вже тепер у свята й неділі йдуть до церкви молитися малі і дорослі волощани і, прославляючи Господа, не забувають про добру і світлу душу Аполінарія Осадци. У його пам'ять линуть слова подяки, Многая Літа співають його дружині, дітям і всій родині. Саме завдяки їм, у нелегкі для України часи, у невеличкому селі західнього Поділля засяяла дзвіницями церква Положення Ризи Пресвятої Богородиці.

На вкраїнській землі — знову барвиста осінь, золота пора врожаю. Засипають мої втомлені земляки зерном, картоплею, яблуками комори і склепи. Ритм життя помаленьку втихає. На вечірньому небі над Бережанами сяють тисячі зір. Одна з них — душа Аполінарія Осадци. Вічна і добра їй пам'ять.

Святослава Ященко
голова Тернопільського обласного Фонду культури

Українська „Діспора" Запоріжжя

Чи поверне нам пам'ять „Євшан"?

Танцювальний колектив "Євшан" з Канади на гастролях в Запоріжжі

Збираючись із сім'єю на концерт, пригадав, як на святкуванні 500-річчя козацтва хтось із гостей „пожартував": „Нехай живе українська діяспора Запоріжжя!" Подумалось тоді: якби ми були „діяспорою", то мали б і свою церкву, і свою школу, і своїх депутатів...

І ось у незалежну Україну, до Запоріжжя, приїхав на гастролі „Євшан", український фолкльорний танцювальний колектив з Канади.

Сама лише зустріч з молодими людьми, які далеко за океаном — у Канаді, і по цілому світі високо несуть українську культуру — це свято для кожного свідомого українця. А коли до того ж художнім керівником ансамблю є наш земляк, талановитий танцюрист Віталій Сорокотягін — зайве розповідати про переповнену залю. Проте було немало, як згодом побачимо, і „шанувальників шараварів"...

У програмі виступу — танці різних регіонів України. Мовою хореографії, барвами національного вбрання гості з Канади розповідали про себе і про нас: гуцулів і буковинців, полтавчан і запорожців. Дещо екзотично виглядав циганський танок, а славетний український гопак всіх заполонив — хто ж встоїть перед його вогняною круговертю!

Не лише кожен виступ, але й кожен майстерно виконаний елемент танцю проводжали аплодисментами, а такої кількости квітів сцена концертної залі не бачила давно...

Звичайно, спостерігаючи із залі, просто говорити про „артистичну майстерність танцюристів". А як їм було на сцені того спекотного серпневого вечора, ми з доньками побачили, коли у перерві зайшли за куліси, щоб передати нашим братам-українцям примірники просвітянської газети „Пороги"...

Але й заключне видовище — „Купальська казка", спеціяльно створена для турне „Євшану" по Україні (так в програмі зазначено: „На Батьківщину"), знову заворожила усіх легким танцем і гумором. Довго не змовкали оплески й слова подяки, лягали до ніг квіти.

Дехто вже рушив помалу до дверей.

А далі сталося те, чого глядачі не чекали. Керівник колективу Віталій Сорокотягін почав співати, і спочатку непросто було вгадати слова пісні серед оплесків і вигуків вдячности. З ним співали його колеги — молоді канадці. Не всі вони українці в першому поколінні, тому вимовляти українські слова їм важко, співали неголосно.

Ми швидше здогадалися, ніж почули: „Ще нам, браття... усміхнеться доля..." і підхопили, хто як устиг, наш Державний гимн. Та пісня не злітала: в залі ще залишилося чимало людей, а співу майже не чути. Рвали голоси кілька співаків хору „Запорізьки козаки", намагаючись повести мелодію. І ми побачили десятки облич: холодні, повні здивування погляди запитували: „Гарні костюми, чудовий гопак — але до чого тут... за нашу свободу?..."

Та ми доспівали! А потім на весь голос — нехай знають! — славили Україну, її героїв і пошепки Бога, що цього разу, здається, вберіг нас від ганьби...

Підійшла до нас жінка поважного віку і українською мовою з немісцевим акцентом запитала: „А що, в Запоріжжі вперше співали „Ще не вмерла Україна?" Що тут було відповісти їй?..

Анатолій Ажажа,
голова Товариства „Просвіта" відкритого акціонерного товариства „Запоріжтрансформатор"

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Україна відроджується

Юні полтавці ідуть у Пласт

Заходами голови Полтавського обласного об'єднання Всеукраїнського Товариства „Просвіта" ім. Шевченка Миколи Кульчинського цього року від 20 червня до 2 липня діяв новацький табір „Мурашник", 30 кілометрів від Полтави, над річкою Ворсклою. Ось що пише М. Кульчинський:

„Оскільки старшини, булави, інструкторів у нас власних немає, то скласти програму табору, порядкувати в таборі ми доручили старшим дітям-юначкам та юнакам. На світлинах усіх побачите. Всього в таборі було 21 особа, з них 12 новаків і новачок. Табір вдався на славу. Я просто дивувався умінню порядкувати, виховувати менших у наших юначок та юнаків. Три попередні табори не пройшли даремно. Було в „Мурашнику" і весело, і цікаво, і багато чого дітлахи навчилися. Зник з мови „суржик", а як побожно вони ставилися до підняття прапора, до співу гимну, молитов! Я зрідка навідувався, як гість, до табору й інколи аж сльози накочувались із глибин душі від радости.

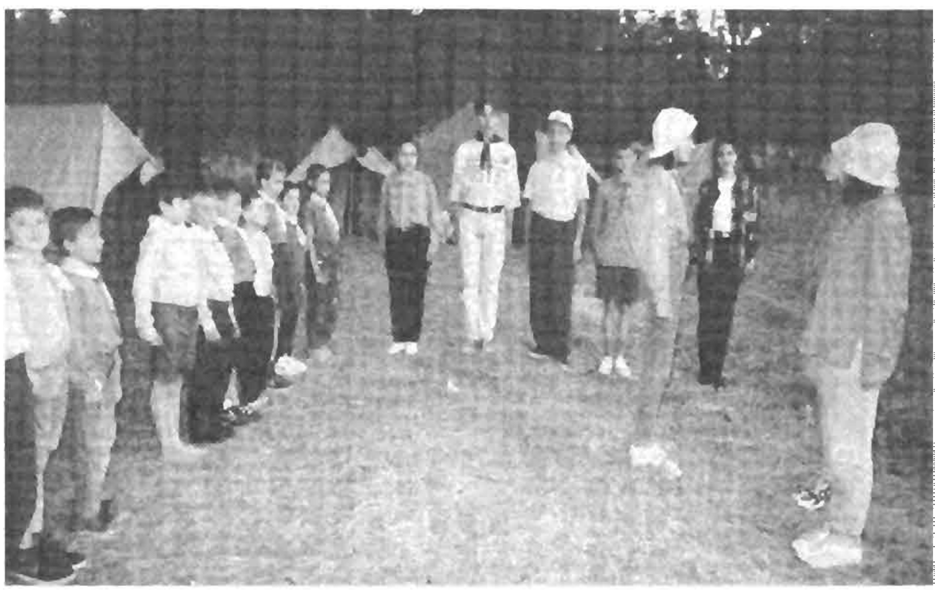
Після цього табору групу юнаків, 12 осіб з Полтави та шість із Нікополя (Дніпропетровської області), я відправив на морське пластування на безлюдний острів на Десні — там, де вона впадає в Дніпро, під Києвом.

Потім ми ще відправили п'ять юначок на Тернопільщину, де вони пластували десь під Почаєвом. Всі вже повернулися — щасливі, змужнілі й мудріші. Поїдуть ще троє до Вінниці, де має бути комендатський та інструкторський вишкіл у „Лісовій Академії". Отже, вже матимемо вишколених інструкторів та коменданта.

Словом, я вже бачу, що Пласт у Полтаві здійснився і буде жити! Діти — і маленькі, і старші — загорілися пластовою справою і я певний, що вони вже не відступляться". Кошти на таборування юних пластунів взяли на себе Товариство Української Мови-Чикаго (ТУМ), Суспільна Служба з Гемілтону, Канада".

За докладнішими інформаціями можна звертатися до ТУМ - Чикаго:Ukrainian :anguage Society, 425 Ridge Ave. Clarendon Hills, IL 60614.

Управа ТУМ-Чикаго

Закриття дня у таборі „Мурашник" у м. Полтаві.

КУЛЬТУРА

Мистецький Гантер – живе

М. Мороз — Греція 1969.

Щасливим збігом обставин склалось так, що наші шанувальники мистецтва могли і похвалитись цього року більшою виставкою українських мистців пензля у Гантері. Ініціятором і організатором її був, (вже не вперше), мистець Богдан Титла.

Розглядаючи експозицію в поазбучному порядку, годилося б розпочати похвалою надзвичайної картини нашого уславленого мистця Івана Труша під назвою „Дніпро". Вона надхненно коронувала всю виставку своєю чудовою, зворушливою грою. Ціна його дещо неймовірна — 7,000 дол. Як це досконале полотно потрапило сюди, мусить бути цікава історія.

Сьогоднішній Гантер мимохіть будить думки про виставки, які довший час уже не проводяться. От хоч б й збірні виставки у Ню Йорку, що мали свою добру славу, а там — у Філядельфії. Коли ж основники (з причини віку) відійшли, молоді, на жаль, не зуміли продовжити творчу справу. Однак не перестає бути необхідністю організація молодих мистців, що мусить відродитись, щоб розпочати творчу гуртову працю та збірні виставки.

Завважимо, що Б. Божемський виставив цілий ряд невеличких ікон, шукаючи в них урізноманітнення свого кольориту чи мотивів квітчастости. Чи вдасться йому полонити глядача, покаже час.

Видно, що В. Вижницький наполегливо працює, він бо запропонував багато своїх праць, головно пейзажів, створених, як звичайно, згущеними, яскравими фарбами. Молодий мистець, представник нової України, буковинець В. Воронюк вивісив троянди, кольритні і принадні. Репрезентативний О. Глущенко мав би намалювати виставлену „Бистрицю" олією — Нелегко повірити, що це він спромігся на такий слабкий твір. Приємно було побачити Є. Гуру з Філядельфії знову як маляра. Варті уваги картини Л. Гуцалюка — він працює все успішніше.

Віра Гайдош подала оригінальну, кольоритно міцну, драматичну олію. Б. Доманик малював безпретенсійно, але не без симпатії, краєвиди, пригаслими барвами. Є тут дещо з них. І Зелик зацікавлює в більшости квітами. Маємо аж трьох Козаків: Едварда, Юрія і Ярему. Досить багато різнорідних праць Едварда. Він бо — один із авторитетів виставки. Бачимо тут дещо і з його незабутньої сатири. „Дама Дзвінка" яскравіє на всю скалю і славить Козака-батька. Син Юрій у своїй сприйнятливій манері подав 2 ікони акриліком. Ярема показав низку акрилік — це кольорист, який часто строкатістю барви переяскравлює свої праці. „Венеція" В. Кричевського — це справді вишуканий зразок акварельного мистецтва. Портрет М. Левицького „Дівчина" хоч і дещо притемнений, проте це цінна мистецька праця. Твори М. Мороза (7 картин) — це, безсумнівно, окраса всієї виставки. Від Л. Морозової виставлено переважно квіти. Талановита і працьовита Д. Наумко зі Львова схиляється радше до простоти сучасного стилю. Визнаний мистець М. Неділко знову показав себе добрим кольористом. Б. Пачовський — теж цікавий художник, послуговується різною технікою (лінорит). Невідомий П. Сахно подав картину з Криворівні. Б. Титла, який зайнявся виставкою цього року, дав ряд картин. Найцікавіше — майже всі створені олією, хоча лагідні акварелі — це його спеціяльність. Його дружина, Г. Титла, учениця П. Холодного, малює бездоганні ікони. Т. Шумилович заскочив глядачів ціною своїх праць (1500 дол.) і малюванням темперою.

З приємністю належить згадати ще працю Софії Лади з Канади. Картина створена з повнотою снаги. Не можна забути і про Роксоляну Лучаківську-Армстронг з Еспанії. Ці обидві наші мисткині пригадуємо ще з „добрих часів", з виставок у Ню Йорку, влаштовуваних ОМУА. Надіємося, що ця виставка матиме вплив на згуртування молодих наших мистців в організацію, якою була ОМУА.

Теодор Терен-Юськів

У Гарварді закінчились курси літньої школи

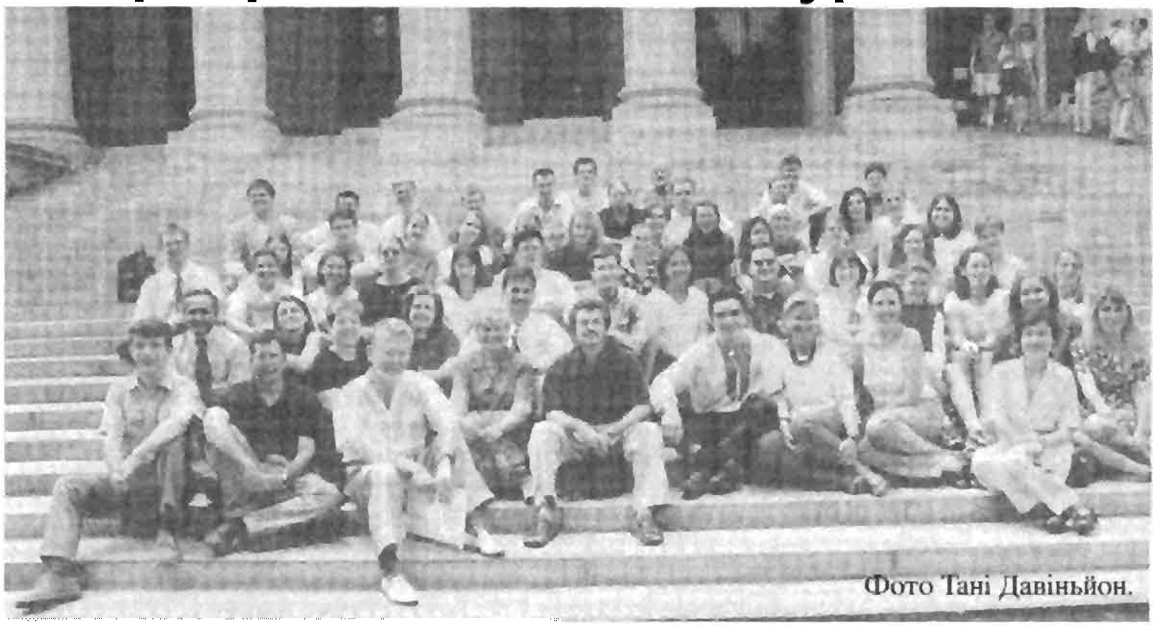

Фото Тані Давіньйон.

Учасники Літньої Школи Українознавства Гарвардського університету. Літо 1998.

У Гарварді закінчились курси літньої школи

(ФКУ)-Кембрідж). — Від 22 червня до 16 серпня ц. р. Літня Школа Українознавства Гарвардського Університету відбула двадцять восьмий з черги рік навчання з участю 50 студентів. У програмі відбулися інтенсивні виклади з української історії, політології, мови і літератури. Вечорами Український Науковий Інститут організовував спеціяльні лекції гостюючих вчених, покази фільмів з України, театральну мастерню, дискусії за круглим столом і товариські вечірки. Це єдина такого рівня і змісту інтенсивна програма українознавства серед західніх академічних установ.

Курс української історії п. н. „Соціологічна історія України 1770–1945 рр." викладала д-р Христина Воробець, професор Стейтового Університету Кент (Огайо), а виклади з політології п. з. „Сучасна Україна: динаміка політичних переходів" вів д-р Павло Д'Анєрі, професор політичних наук Канзаського університету. Курси української мови викладали Наталія Шостак (університет Альберти), Юрій Шевчук (Нюйоркський університет) і д-р Віра Андрушків (професор Мішіґенського університету в Анн Арбор). Курс літератури п. з. „Українська література XX ст.: традиція, суспільство і аванґард" викладав д-р Григорій Грабович, професор катедри української літератури ім. Дмитра Чижевського в Гарварді. Директором цьогорічної Літньої Школи Українознавства була проф. В. Андрушків.

Найбільше студентів на цьогорічні курси прибуло зі ЗСА (27 студентів з 17 стейтів), з Канади три студенти, а з Італії один. З України на курси приїхали 19 студентів: вісім з Києва, три зі Львова і по одному з Харкова, Тернополя, Луганського, Полтави, Дрогобича, Винниці, Чернівців і Кіровограду.

Приїжджа молодь з України, отримавши стипендії від американських фундацій або українських громадських установ для навчання в Гарварді, користала з них і здобувала досвід і знання у гарвардському науковому оточенні, яке наголошує інтелектуальну незалежність і професіоналізм, базований на знанні основної фахової літератури та спроможності ефективно брати участь в науковому житті світу. В цьому їм допомогли своєю добродійністю жертводавці Фонду катедр українознавства і також Міжнародний фонд Відродження (Київ), Корпорація „Сітібанк" (Ню Йорк), Львівська Богословська Академія, Стипендійний Фонд ім. Котура при Українському Братському Союзі та Фонд Українського Народного Дому в Блекстон, Массачусетс, який існує як окремий залізний фонд в Гарвардському Університеті, заснований у 1994 році.

У вечірніх програмах наші студенти мали нагоду почути в Гарварді виступи видатних гостей: Надію Світличну у програмі „Дорога долі, дорога болю...", яка відзначала 60-ту річницю народження поета Василя Стуса; д-ра Олега Воловину на тему найновішої еміграції з України до ЗСА; Томаса Дайн з радіо Вільна Европа–Радіо Свобода — про політичні зміни в Східній Европі; д-р Тамара Гундорова з Академії Наук у Києві виступила з лекцією на тему постмодернізму в українській літературі. Були також виступи режисера Вірляни Ткач з Ню Йорку, музиколога Якова Ґубанова, професора Київської Консерваторії, і фотографа Ліди Сухої, яка виставляла власні фотографії з Гуцульщини в Гарвардському Центрі Зорового Мистецтва. Амбасадор д-р Юрій Щербак відвідав Гарвардський Університет у липні ц. р., виступив з доповіддю і зустрівся зі студентами.

Особливий успіх цього літа мав літературний вечір, на якому письменники Володимир Діброва (співробітник Українського Наукового Інституту, викладач відділу Славістики Гарвардського Університету), Аскольд Мельничук (редактор журналу „Аґні", професор Бостонського Університету) і поетеса Дзвінка Орловська читали свої твори і праці інших українських письменників. Була дискусія круглого стола на тему національних меншин в Україні, в якій брали участь гостюючі вчені: Цві Гітелман (професор політичних наук, Мішіґенський Університет), Іван-Павло Хімка (професор історії, Університет Альберти) і Роман Сольчаник (дослідник РАНД Корпорації в Каліфорнії).

Українська громада може гордитись тим, що в найбільш відомому американському університеті вже понад чверть століття успішно діє Літня Школа Українознавства, тяглість якої забезпечує міцна інституційна база: три українські катедри (української історії, філології та літератури) і Український Науковий Інститут. Така постійна присутність україністів у Гарварді має свої позитивні наслідки. Коли приходиться організувати літні курси українознавства, то не треба переконувати адміністрацію університету про їх доцільність, або пояснювати, що таке українознавство. Сам Гарвардський університет у своїх оголошеннях в американській пресі наголошує українську програму як одну з атракцій цього університету. Інформації про чергову Літню Школу Українознавства — 1999 р. можна отримати звернувшись до Фонду катедр українознавства на адресу:

Ukrainian Studies Fund–Harvard Univ., 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, MA 02138.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Україна — країна спорту

Згідно з традицією, 12 вересня в Україні відсвяткували День фізичної культури. З нагоди того свята Кабінет Міністрів України влаштував для заслужених спортовців і тренерів та фахівців цієї галузі урочисте прийняття.

Гостей привітав прем'єр-міністер України Валерій Пустовойтенко і голова Державного Комітету спорту Іван Федоренко. В. Пустовойтенко передав вітання від Президента України Леоніда Кучми, а також прочитав указ про нагородження орденом „За заслуги" III ступеня Михайла Сливинського, віце-чемпіона світу та Европи з веслування на байдарках і каное.

Велику групу фахівців відзначено Почесними грамотами Кабінету Міністрів та Державного Комітету спорту України, а Міністерство Оборони України відзначило спортовців позачерговими званнями. Між відзначеними були такі віддані спортові діячі як Ніна Кожух, заслужена тренерка України, наставниця віцечемпіонка світу Яни Клочкової, та Сергій Гусєв, наставник чемпіона світу Дениса Силантьєва.

Про тренера Гусєва і плавака Силантьєва пише у своєму листі до УСЦАК президент Федерації плавання України. Йдеться про дуже важливі змагання, що відбудуться 27-28 листопада ц. р. в Едмонтоні, Канада. Та чи візьме у них участь знаменитий український плавак?

Ось цей лист: „Як я вже повідомляв, збірні дружини України з плавання та стрибків у воду від 30 липня до 2 серпня цього року брали участь у чемпіоні Европи серед юніорів в Антверпені, Бельгія. Встановлено два рекорди Европи серед юніорів (Яна Клочкова з України). Наша дружина зайняла 4-те місце в Европі. Вдало виступив у складі дружини усіх зірок світу на Іграх Доброї Волі в Ню Йорку наш Денис Силантьєв — він переміг в плаванні метеликом усіх найсильніших плаваків світу.

11–13 грудня наша національна дружина з плавання буде брати участь у чемпіонаті Европи у Шефілді, Англія. Але тепер в Україні, як ви напевно знаєте, знизилася вартість гривні і ми не можемо знайти грошей для поїздки до Канади в листопаді нашого найкращого плавака, чемпіона світу Дениса Силантьєва для участи у першому етапі змагань за Чашу Світу 1998–1999 років. Прошу Вас допомогти нашому спортсменові взяти участь в цих змаганнях. Вони відбудуться в Едмонтоні, Альберта, 27–28 листопада ц. р. Можливо, хтось з українців у Едмонтоні зміг би прийняти Дениса у себе, а УСЦАК допоміг би з перелетом з Києва до Едмонтону і назад. Найкраще аби Денис їхав зі своїм тренером С, Гусєвим, але якщо це неможливо, він поїде сам. Сподіваємося на Вашу допомогу і непокоїмося, що неучасть Дениса у цих змаганнях завадить йому перемогти змагання за Чашу Світу в цілому. Денис — переможець змагань за Чашу Світу впродовж останніх трьох років. З найкращими побажанням — Андрій Власков, Президент Федерації плавання України".

Управа УСЦАК звертається до прихильників українського спорту: допоможімо українському плавакові, чемпіонові світу, прославити Україну ще раз, цим разом в канадському місті, де зможуть бути присутні сотні місцевих українців і радіти осягом нашого чемпіона. Провід УСЦАК з багатьох інших прохань, що постійно напливають з України, вибрав саме це — з огляду на його особливу важливість.

Щирих прихильників українського спорту просимо прислати свої пожертви на „Фонд Відродження спорту в Україні" із зазначенням „Денис", на адресу: USCAK "Fond for Rebirth of Sport in Ukraine" (Denys), 680 Sanford Ave., Newark, NJ 07106.

Поразки в іграх за Чаші Европи

В перших змаганнях групового турніру за Чашу Ліги Чемпіонів Европи київське „Динамо" зазнало поразки в Греції з відомим футбольним клюбом „Панатінайкос" з вислідом — 1:2. На початку в цій зустрічі українські футболісти мали ініціятиву і в більшості володіли м'ячем, завдяки чому Ребров здобув ведення — 1:0. Але в дальшому ході чемпіони Греції вирівняли гру і перейняли ініціятиву, не тільки зрівнявши рахунок (1:1), але і здобувши вирішального голя — 2:1. Відплатні змагання відбудуться в Києві.

ЦСКА Київ (Футбольний клюб Української Армії) зазнав поразки на київському стадіоні „Динамо" з московським „Льокомотивом" — 0:2, у змаганнях за Чашу Европи. В цій зустрічі, як підкреслили футбольні репортери, українські футболісти не вповні виявили свої можливості і цим самим дозволили москвичам перейняти ініціятиву в грі, завдяки чому суперники здобули перемогу — 2:0. Друга зустріч пройде в Москві, де буде важко добитися перемоги.

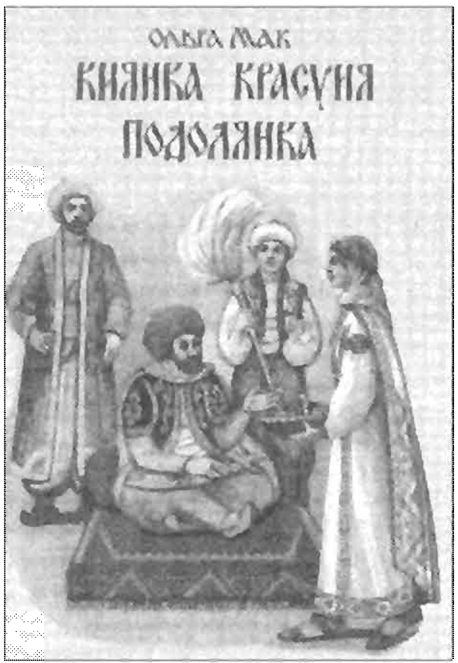
О. Т.

НОВІ ВИДАННЯ

Появилося видання для дітей

Літом 1998 року на полицях книгарень появилося нове і дуже привабливе видання — книжечка історичних казок авторства відомої української письменниці Ольги Мак, під назвою „Киянка Красуня - Подолянка".

Книжку на добреякісному папері з прегарною кольоровою об-

кладинкою роботи мистця Віталія Литвина та ілюстраціями Петра Андрусева надруковано в торонтській друкарні оо. Василіян і видано заходами Об'єднання Україн-

(Продовження на стор. 20)

Дорога терпіння Паші Ємець

Перед нами — дбайливо видана книжечка під такою назвою, а підзаголовок уточнює, що ця „Дорога терпіння" пролягла від Сибіру до Каліфорнії. Містить вона спогади авторки Паші Ємець та доволі велику збірку її віршів. Появилася книжка у 1998 році у видавництві журналу „Всесміх".

25 жовтня, авторці цієї винятково збірки сповниться 85 років життя. З прозових спогадів та короткого вступу із біографією авторки довідуємося про важку долю української дівчини з Полтавщини. Закінчивши школу, пішла вона вчителювати, створила сім'ю, народила двох синочків... Але після повернення совєтської влади по Другій світовій війні Пашу арештували кагебісти за писання антисовєтських віршів, а особливо за вірш „Сталінська слава". Військовий суд засудив її на 15 років таборів та заслання. Паша Ємець вистраждала всі 10 років судового вироку, а опісля була вислана в Караганду. Лише в 1957 році повернулася додому. Маючи брата в ЗСА, почала старатися про виїзд до нього. Після довшого часу її вдалося таки приїхати до Каліфорнії. Тут сонечко в її житті було теплішим — і в прямому, і в переносному значенні: вона познайомилася з письменником А. Юриняком, вони одружились, і Паша Ємець залишилася в цій країні назавжди.

І ось тепер, на 85-му році життя, можемо привітати Пашу Ємець з її збіркою поезій та споминами про важке життя на засланні, яке вона так влучно назвала „Дорогою терпіння". Її поезії не один раз друкувалися на сторінках „Свободи" — тепер маємо нагоду читати їх усі, зібрані в одній книжечці.

Вітаючи авторку з появою книжечки та 85-річчям, подаємо читачам її вірш „Сталінська слава", за написання якого вона отримала і витримала 15 років сибірських концентраційних таборів.

О. К.

На фото: Паша Ємець, 30-ті роки.

СТАЛІНСЬКА СЛАВА

О, ти славо, ти славо сліпуча,
Ти красивий весняний садок,
Ти любов і глибока, й могуча,
Ти найкращий з троянди вінок.

Та хто міру в прикрасі цій має,
Щиро правду уміє любить,
Того й слава тоді полюбляє
Й підіймає в небесну блакить.

Сталін славу стелив собі в боки
І вкриватися нею хотів;
Вона рвалась, проходили роки
І в лахміття він славу одів.

Багатьох він ганяв по Сибірі,
Голодних, роздітих, чуть живих;
Катував і вбивав їх без міри
І ховав ці гріхи від усіх.

А ті тюрми! Живі то могили,
Страшний стогін ішов з тих могил,
То там душі людські хоронили,
Мертві душі живих іще тіл.

Хоч шептали про ці озвіріння
І боліли людські
А вуста — зжаті до оніміння, —
В очах жах і журба без кінця.

І тяглася оцяя катівня
Навіть більше, як сімдесят літ,
Мусить знати про це покоління,
Мусить знати про це увесь світ.

О, ти сталінська славо страшнюча,
Ти грозою побитий садок,
Над безоднею чорною круча,
Ти обшарпаний вітром вінок.

Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу
повідомляє, що

СПІЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ 1998
ОКРУГ
ПІВНІЧНОГО НЮ ДЖЕРЗІ
і
ЦЕНТРАЛЬНОГО НЮ ДЖЕРЗІ

— відбудуться —

в П'ЯТНИЦЮ, 16 ЖОВТНЯ 1998 р.,
о год. 4:00 по пол.

в приміщенні Головної Канцелярії УНС
2200 Route 10, Parsippany, N.J. 07054

В нарадах зобов'язані взяти участь урядовці Окружних Комітетів, урядовці Відділових Управ, організатори та делегати 34-ої Конвенції УНС.

Організаційні наради 1998 року призначуються для поширення знання наших секретарів та організаторів про забезпеченеві продукти УНСоюзу.

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо!

В нарадах візьмуть участь:
ЧЛЕНИ ЕКЗЕКУТИВИ та ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

За Управи Окружних Комітетів:
Євген Остиславський, голова — Північного Ню Джерзі
Михайло Захарко, голова — Центрального Ню Джерзі

Для присутніх на нарадах подаватиметься перекуска.

Участь у нарадах прошу зголосити телефонічно перед 12-им жовтня
на число **1-800-253-9862** до Андрія Воробця **Ext. 3055**, або
до Марійки Остиславської **Ext. 3019**

Дорогі сестри та брати!

Українська громада в м. Рентон (Seattle, WA.) купує власну церкву. В Seattle і окрузі нема *українського* центру.

Не було, але буде, якщо ви відкликнетеся, а ваші щедрі пожертвування допоможуть нашим дітям та внукам не забути української мови та культури.

Пам'ятайте, ми маємо одне життя. Наше життя ТАМ залежить від нашого життя ТУТ.

Відразу після отримання вашого (check or money order) ми висилаєм вам tax deductible документ на суму вашого чека.

Наша адреса: Ukrainian Church, P.O. Box #1783, Renton, WA 98057

Нехай Вас Господь благословить!

Від імені української церкви м. Рентона

МИРОН ПИЛИП'ЯК

ЗМІНА АДРЕСИ

В справі зміни адреси непотрібно телефонувати, а тільки прислати нову адресу до:

Адміністрації „Свободи“
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

❑ **„Свобода“**

❑ **„The Ukrainian Weekly“**

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

СВОБОДА — Established 1893

The Ukrainian Weekly — Established 1933

PUBLISHED BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION INC.

Advertising Contract

with SVOBODA ❑ with THE UKRAINIAN WEEKLY ❑

Firm: ....
Address: ....
Per: ....

1-9 ads ....$12.00 per inch/Sc
10 or more ads ....20% discount
24 or more ads ....25% discount
52 ads ....30% discount

SVOBODA (Published in Ukrainian on Fridays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY WEDNESDAY TO BE PRINTED IN THE FOLLOWING WEEK ISSUE OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE UNTIL 9:00 A.M WEDNESDAY

ADVERTISING RATES

FULL PAGE (58") ....$ 600.00 QUARTER PAGE (14 1/2") $165.00
HALF PAGE (29" ....$ 310.00 EIGHTH PAGE (7 1/4") ....$ 85.00

1. All General Advertising .... 1 inch, single column $12.00
2. Fraternal and Community Advertising ....1 inch, single column ....$ 7.50
3. Information on Mechanical Requirements:

a) Width of one column .... 2 5/16 inches
b) Length of one column ....14 1/2 inches
c) Columns to a page 4

***

THE UKRAINIAN WEEKLY (Published in English on Sundays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION: **FRIDAY NOON.**

ADVERTISING RATES

FULL PAGE (58") ....$600.00 QUARTER PAGE (141/2 ....$ 165.00
HALF PAGE (29") ....$310.00 EIGHTH PAGE (71/4) ....$ 85.00

1. All General Advertising .... 1 inch, single column......................... $ 12.00
2. Fraternal and Community Advertising .... 1 inch, single column ....$ 7.50
3. Four-Page Centerfold Pullout .... $ 2,900.00
4. Information on Mechanical Requirements:

a) Width of one column ....2 5/16 inches
b) Length of one column ....14 1/2 inches
c) Columns to a page 4

ALL ADVERTISEMENTS ARE SUBJECT TO APPROVAL

Photo reproduction: a) single column ....$ 9.60
b) double column $12.00
c) Triple column $12.40

NOTE:

1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to Mrs. Maria Szeparowycz, Advertising Manager.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

Повіт Морріс постійно росте

Повіт Морріс — це одна з тих американських околиць, які постійно зростають кількістю українських мешканців. Цей зріст особливо помітний від 1900 року, але велика хвиля нових мешканців українського походження поселилась тут на постійне проживання на протязі останніх двох десятиріч, зокрема в околиці Виппані—Парсиппані.

Єдина українська церква св. Івана Хрестителя знаходиться на дорозі ч. 10, однак вже є цілком очевидною потреба збудувати тут також Народний Дім, і Михайло Козюпа, що є керівником філії „Самопоміч" Українсько-Американської кредитової спілки в цій околиці, надіється, що це незадовго трапиться. В даних околицях діють дві молодечі організації — СУМ і Пласт.

Стверджуючи постійний зріст українського населення в цій околиці, „Самопоміч" Українсько-Американська Кредитова Спілка відкрила свій відділ в Парсиппані, на нижньому поверсі будинку Українського Народного Союзу, за адресою 2200 на дорозі ч. 10.

Керівник цього відділу кредитівки М. Козюпа стверджує, що хоча ця фінансова установа працює в повітах Ессекс, Морріс і Юніон, таки одна третя членів мешкає саме в повіті Морріс, а околиці Виппані від початку цього сторіччя були найгустіше заселені українцями.

М. Козюпа поділяє українців, що тут проживають, на три вікові групи. Перша — це старші віком громадяни, що поселилися тут на переломі століть та після Другої світової війни. Друга — люди віком 30–40 років, які мають малих дітей і бажають жити віддалено від великих міст. Третя група — це зовсім нова хвиля імігрантів, що знайшли тут працю і матеріяльно доступні житла.

Впродовж цілого XX століття Виппані відіграло важливу ролю в розквіті української громади. Перші іміґранти поселилися тут у 1908 році, а прибули вони з тодішньої Галичини. Вже в 1920 році було тут 27 родин. Українську католицьку церкву св. Івана Хрестителя побудовано в 1922 році на подарованій землі. Відтак цю першу церкву перебудовано на парафіяльну залю, а нову церкву побудовано в 1949 році на тій самій площі, при дорозі ч. 10. В 1927 році організовано у Виппані 172-ий Відділ Українського Народного Союзу, а в рік пізніше — Відділ Українського Конґресового Комітету Америки.

Ще в 1936 році постало в цій околиці шість українських підприємств — дві м'ясарні, дві харчові крамниці і два ресторани. У 1959 році під проводом УККА організовано школу українознавства ім. Л. Українки. Сьогодні вона начисляє понад 200 учнів, які мають навчання кожної суботи.

Тепер, із переселенням нових українських родин до повіту Морріс та четвертою хвилею іміґрантів, М. Козюпа уважає, що ця частина Ню Джерзі стане у майбутньому однією з найбільших осередків українського життя.

Михайло Козюпа продовжує працювати як голова позичкового відділу, але разом з тим буде працювати як голова відділу у Парсиппані.

Перед церквою св. Івана Хрестителя, при дорозі ч. 10 у Виппані, після урочистостей посвячення прапора Спілки Української Молоді, 1953 рік.

У „Дискусійному клюбі" ішла мова про український кооперативний рух

16 вересня у „Дискусійному клюбі" відбулася цікава доповідь голови Українських З'єднаних Організацій мгр. Василя Ліщинецького, в приміщеннях Шевченко Мейнор, Парма. Прелеґент поділився зі слухачами своїми спостереженнями і враженнями, як один з делеґатів Світового З'їзду Кооператорів, який проходив у Києві, Ужгороді і Львові.

Імпрезу відкрив голова клюбу інж. Іван Фур, попросивши Ярослава Шуста до молитви. Відтак він коротко ознайомив присутніх з біографією мгр. Ліщинецького. Він є сином Золотого Поділля, народився у Мозолівці, коло Підгаєць, студіював в університетах Львова, Мюнхена та у Кейз Вестерн університеті в Клівленді, ЗСА, осягнув ступінь маґістра, спеціялізувався в компютерській ділянці. Довгі літа успішно вів своє власне комп'ютерське бюро, а вже 15 років очолює централю українських товариств.

Кооперативні світові українські конференції відбуваються кожні два роки. В Україні, сказав прелеґент, не дуже люблять слово „кооперація" — мабуть дається взнаки прикрий досвід надуживання „колективізмом" у минулому, так що легше сприймається термін „кредитові спілки".

Зі ЗСА прибув на з'їзд 51 делеґат, але, наприклад, з Канади — тільки один. Решта делеґатів були з України, разом — біля 100. В Україні тепер вже діє 250 кооператив, а у ЗСА — 23. Українські кооперативи — це в загальному 2 блн. дол. майна і 200 млн. дол. резерви.

Дуже успішно розвиваються кредитові спілки на авіопідприємстві ім. Антонова в Дніпропетровському, а також в Миколаєві та інших містах. В Києві, де відбувалися початкові сесії з'їзду кооператорів, делеґати мали змогу бути учасниками урочистого відзначення 7-ої річниці незалежности України.

З аналітичною доповіддю на з'їзді кооператорів виступив голова Світової Централі Кооператив інж. Григорчук з Чикаго. Він говорив про особливості кооперативного руху у світі і в Україні. Дуже цікавим був виступ голови Центрального Банку України Віктора Ющенка на тему світової економіки. Окремо він зупинився на обставинах фінансової кризи в азійських державах та в Росії.

На з'їзді ішла також предметна мова про розвиток сільського господарства України, зокрема про причини, які гальмують цей процес — ліво зорієнтовану більшість у Верховній Раді і у зв'язку з цим — відсутність конструктивних законів.

Д-р Володимир Боднар

Появилося нове видання...

(Закінчення зі стор. 17)

ських Працівників Літератури для Дітей і Молоді ім. Леоніда Глібова.

Видання, до котрого передмову написала Леся Храплива-Щур, голова УПЛДМ, має 56 сторінок, біля десяток ілюстрацій та ще й, крім казок, пояснення. Книжка надрукована великим і чітким шрифтом, який легко читати дітворі. Своєю чепурністю та кольоровою обкладинкою книжка привабить будь-кого — малого чи старшого.

Казки написані цікаво та з чіткою метою авторки — дати українським дітям доступну для їх розуміння історичну розповідь, з чудовими описами природи та звичаїв давньої України. Фабула казок замаєна легкою таємничістю головних персонажів, які просто постають перед читачем. Авторка передмови правдиво стверджує, що книжечка принесе читачеві багато радости. А що найважливіше — з неї дізнається „ про відважних, чесних та вірних людей ".

Книжечка надається також на лектуру для молодших кляс шкіл українознавства, котру можна також використати для представлення учнями окремих персонажів чи інших зайнять у школі, вдома чи на сходинах.

Видання коштує всього 5 дол., його можна придбати в торонтській крамниці

West Arka, 2282 Bloor St. W. Toronto, Ontario, M6S 1N9 Canada. Тел: (416) 762-8751

ХВФ

ВІДІЙШОВ ЩЕ ОДИН СОЮЗОВИЙ ДІЯЧ

15 серпня цього року відійшов у вічність активний український громадянин і провідний діяч політичних та громадських організацій Євген Наболотний, народжений в селі Чернів Івано-Франківської області у 1925 році, що проживав довгі роки свого трудолюбного життя у Вотервліті, Н.Й. Вчасно включився в юнацтво ОУН, а в 1944 році зголосився до 1-ої Дивізії УНА і, пройшовши воєнну хуртовину як військовик, потрапив у полон та перебував у таборі в Ріміні, Італія, після втечі з якого потрапив у переселенчий табір в Німеччину, а в 1949 році переїхав до ЗСА, до міста Трой. По якомусь часі одружився, заснував взірцеву родину і активно включився в українське життя як член УККА, ООЧСУ, Українського Народного Союзу і місцевої парафії св. Миколая. Допомагав також молоді у Пласті та СУМА.

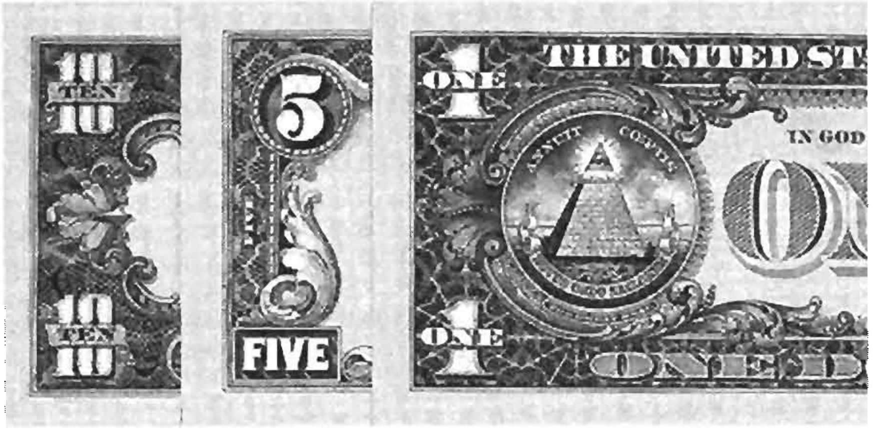
Коли в 1970 році засновано Окружний Комітет УККА Олбанської округи, Є. Наболотний став його головою і очолював впродовж 14 років. Був також активним союзовцем, провідником Олбанської округи у Вотервліті, де жив до кінця життя.

Не диво, отже, що таку активну громадську людину прощали у засвіти численні друзі, громадяни як незабутнього друга і українського патріота. Після Панахиди 17 серпня, яку відправили о. Михайло Мищук і о. декан Володимир Марущак, прощальні слова виголосили Андрій Барон від УККА і інж. Мирон Свідерський від ООЧСУ. Похоронні обряди розпочалися 18 серпня у УКЦеркви св. Николая заупокійною Службою Божою, на якій був також присутній парох УПЦеркви Володимир Пашко, а парох УКЦ о. Мищук виголосив прощальне слово.

Тіло покійного Є. Наболотного поховано на цвинтарі св. Николая, де після Панахиди віддано останній салют, а прощальне слово від українських ветеранів виголосив Маріян Тимчишин.

Поминальна тризна відбулася у Вотервліті в залі Українсько-Американського Горожанського Клюбу, де після молитви зворушливо говорила доня покійного Галя, дякуючи присутнім англійською і українською мовами. Від родини покійного його швагер Василь Боднар обдарував усіх внуків у пам'ять дідуся різними пам'ятками, а від родини промовляла також Ірина Боднар-Мирон. Дальшими промовцями були Іван Ількcourtesy, односельчанин покійного, інж. М. Свідерський від членів Відділу ООЧСУ, від УККА, Вотервліт — Михайло Бережанський, від Школи Українознавства і Пластприяту — Андрій Дурбак, а від Українського Народного Союзу — Микола Філь. За згодою родини, замість квітів на свіжу могили св. п. Є. Наболотного переведено збірку на УККА і Фундацію Волі.

Зеновія Білас

Ділимося сумною вісткою, що 25 вересня 1998 року, на 81-му році життя упокоїлася в Бозі наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

КАТЕРИНА ГОФМАН

з дому ОЛІЙНИК

нар. в селі Головицьке 20 березня 1917 року

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА були відправлені 27 і 28 вересня 1998 року в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОННІ відправи відбулися у вівторок, 29 вересня, у церкві св. Юра в Ню Йорку а опісля на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Покійна залишила в невимовному жалю і смутку:

доню	— ІРИНУ
зятя	— АНДРІЯ
внука	— ІВАНА
сватів	— ТАТЯНУ і ІВАНА МАКАРІВ
	— Родину в Україні та Польщі.

ПОДЯКА

Цією дорогою бажаємо висловити найщирішу подяку всім, що своєю участю в похоронних відправах віддали останню християнську прислугу покійній.

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів родина просить бажаючих складати пожертви на потреби церкви св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й. на адресу: Ivan Makar, 43-14 42 St. Sunnyside, NY 11104.

Повідомляю про посвячення пам'ятника на могилах моїх улюблених батьків

бл. п.

полковника

ПЕТРА і НАТАЛІЇ ВОЙНОВСЬКИХ

що відбудеться в неділю 11 жовтня 1998 р. о год. 2-ій по пол. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Запрошую всіх що знали моїх батьків, а особливо українських ветеранів і членів КЛК взяти участь у посвяченні.

ОКСАНА БАЗИЛЕВСЬКА з родиною

П О Д Я К А

З волі Всевишнього відійшла у вічність на 83-му році життя, 21 квітня 1998 р., моя найдорожча і незабутня ДРУЖИНА

sбл. п.

ІВАНКА БУЧАК-МАНЬКО

Зі щирою вдячністю складаю сердечну подяку моїм приятелям і знайомим за вислови співчуття, зложені особисто, телефонічно чи письмово, за пожертви на Служби Божі, за щедрі датки на добродійні цілі в пам'ять покійної, за чудові квіти та участь в похоронних Богослуженнях.

Я щиро вдячний о. деканові Володимирові Марущакові за уділення Тайни Єлеопомазання, за співучасть у похоронній Службі Божій і Панахиді на місцевому цвинтарі св. Миколая у Вотервліті, де покійна спочила побіч своєї мами.

Щиро дякую о. парохові Михайлові Мищукові за відвідини хворої в часі її недуги і за відправу похоронних обрядів Панахиди в похоронному заведенні і Служби Божої в часі похорону та за прощальні слова.

Моя щира подяка Ярославові Кушніреві, дякові і диригентові хору, та всім хористам, що не жаліли труду і прийшли своїм співом облегшити мені тяжкий смуток, відспіванням Панахиди і св. Літургії похоронних обрядів.

Особливо вдячний моїм близьким приятелям за всебічну підтримку, за поміч і поради в перших хвилинах мого горя: Славкові і Дозі Кушнірам, Дані Бережанській, Зені Білас, Любі Мокрій та Славі і Романові Ракочим.

Дякую за квіти: Теодозії і Ярославові Кушнірам, Ярославі Ціханській за прислані з Кергонксону, Вірі, Наталці і Любі Кушнірам за чудові лілеї.

Щиро вдячний членкиням СУА за відмову спільної молитви в похоронному заведенні, а Дозі Кушнір за прощання посестри — союзянки від 99-го Відділу СУА, якого членкою була покійна.

Безмежно вдячний Аллі Герець, яка приїхала з Ню Джерзі на похорон попращати покійну Іванку.

Особлива подяка моїм друзям, що несли домовину: Шепелявий Тарас, Літинський Володимир, Мочульський Евстахій, Сп'як Петро, Ґебуза Стефан і Федак Теодор. Під час тризни в українському клюбі теплими споминами про покійну як працьовиту і віддану членку СУА поділилася Люба Мокій, за це висловлюю мою щиру подяку.

Ще раз дякую о. Михайлу Мищукові за відправу св. Літургії в сороковий день смерти покійної.

Також дякую родині в Україну за Служби Божі, Панахиди і молитви.

Нехай Всевишній Господь Бог вам усім щедро заплатить за ваші добрі серця і співчутливість.

Дякую всім людям доброї волі, які прийшли попращати покійну на Вічний Спочинок.

НА СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

Зеновія Білас, Таня і Андрій Дурбаки, Алла і Михайло Гереці, Аделя і Володимир Літинські (2), Дарія і Яків Сп'яки, Ліда Тарнавська, Марія Хромовська.

ПОЖЕРТВИ НА СИРІТ в УКРАЇНІ:

по	50 дол.	АДУ (Американці за Демократію в Україні), хор церкви св. Миколая у Вотервліті, Н.Й., д-р Люіс Бакнер, Наталка і Вілліям Верзол, Алла і інж. Михайло Герець, Галина і Володимир Горбові, Марія Касянчук, Ольга Кекиш і д-р Надія Кмета, Роза Кремзієр, Аделя і Володимир Літинські;
	30	Ольга і Теодозій Тарчани;
по	25	Софія Барусевич, д-р Татіяна і проф. Андрій Дурбак, Домня і інж. Мирон Свідерський, д-р Лідія Тарнавська;
по	20	Стася і Теодор Аньолек, Богданна і Михайло Бережанські, Веста і Павло Зайченко, Катруся і Семен Ксенич, Ольга і Ліда Лаба, Маргарета Лойд, Уляна і Олег Омецінські, Анна і Петро Паращак;
по	10	Софія Бішко, Марія Комар, Анна і Евген Наболотний, Надія і Ярослав Римар, Теодозія і Павло Шевчук, Мирослав Юрчук, Іванна Цьолко;
	5	Катерина і Василь Терлецькі.
Разом		865 дол.

ПОЖЕРТВИ НА БОГОСЛАВСЬКУ АКАДЕМІЮ у ЛЬВОВІ:

	100 дол.	Анна і інж. Андрій Підвербецькі;
по	50	Лідія Кармазин, Ярослава Ціханська;
	25	Стефанія Цегельська;
	20	Роман Маселко;
	10	Зеновія Білас.
Разом		255 дол.

ПОЖЕРТВИ НА ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА:

по	50 дол.	Теодозія і Ярослав Кушнір, Юлія і Тарас Шипиляві, інж. Роман Слиж;
по	25	Рома і Мар'ян Тимчишин;
по	20	Ольга і Елмер Бертч, Ольга і Антоній Білинські, Дженіс і Петрик Каррол, Любомира і Іван Макій;
по	10	Марія і Михайло Корчун, Марія і Петро Ксенич.
Разом		275 дол.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ ЙОРКУ:

по	50 дол.	Дарія Билов, Ярослава і інж. Роман Ракочі;
Разом		100 дол.
Разом зложили		1,495 дол.

Якщо когось не згадав, прошу вибачення. Всім жертводавцям складаю щиру подяку, а Дозі Кушнір за проведення збірки моє сердечне спасибі.

Муж — МИРОН

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ ПОКРОВИ
в Аллентавні, Па., Fullerton Ave.
Східна Епархія Української Православної Церкви в ЗСА

****

ВСЕЛЕНСЬКА ПАТРІЯРХІЯ КОНСТАНТИНОПОЛЯ

в неділю, 25 жовтня 1998 р.

святкує

90-річний Ювілей свого існування

АРХИЄРЕЙСЬКА БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ

о год. 9:00 рано

Літургію служитиме:

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШИЙ
ВЛАДИКА АРХИЄПИСКОП АНТОНІЙ

правлячий Єпископ Східньої Епархії та голова консисторії Української Православної Церкви в ЗСА

Про це велике торжество повідомляємо всіх в діяспорі та в Україні.

СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ

о год. 1:00 по пол.

в HOLIDAY INN Conference Center
Lehigh Valley/Allentown 1-78 & Route 100
S. Lehigh Valley, Pa. 18002

о. Протопресвітер **ВАСИЛЬ ЧЕКАЛЮК**
настоятель парафії о. диякон **ЙОСИФ КРЕТА**
Парафіяльна Рада

У ПЕРШУ ДУЖЕ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ коли відійшов від нас у вічність незабутній і найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл. п.

ІВАН ЧОПКО

буде відправлена 2 листопада 1998 р.

СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Миколая, Елмайра Гайтс, Н.Й.

Про пам'ять і молитви за душу покійного просять:

дружина МАРІЯ і ВСЯ РОДИНА

З великим смутком повідомляємо родину, приятелів та українську громаду, що 27 вересня 1998 року, на 81-му році життя відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО й ДІДУСЬ

бл. п.

мґр. ІВАН ЯРОСЛАВ ХАМУЛЯК

нар. 5 березня 1917 року в селі Семушова, Лемківщина

ПАРАСТАС був відправлений у вівторок 29 вересня 1998 року о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Lutwyn & Lutwyn Union N. J.

Св. ЛІТУРГІЯ була відслужена в середу в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку о год. 10-ій ранку.

Похоронений на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишив у смутку:

дружину — ІВАННУ
синів — БОГДАНА з дружиною ТЕРЕСОЮ
— МАРКІЯНА з дружиною НОРОЮ
внуків — СТЕФАНА з дружиною ТЕРЕЗ
— ДАНА
внучку — ТАЇСУ

Вічна йому пам'ять!

Вічная пам'ять!

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій померлого добродія
Львівської Богословської Академії

Отець-ректор Михайло Димид відслужить Заупокійну Святу Літургію за участю студентів Академії в понеділок, 12 жовтня 1998 р. о год. 8-ій ранку за

бл. п.

ЯРОСЛАВА ПАСТУШЕНКА

мецената цієї інституції.

Просимо всіх добродіїв і знайомих про молитви
за померлого нашого друга.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ФУНДАЦІЇ

П О Д Я К А

З волі Всевишнього 21 серпня 1998 р. відійшов у вічність

бл. п.
д-р

ТЕОДОЗІЙ ОНУФЕРКО

Висловлюємо сердечну подяку о. д-рові Андрієві Онуферкові за похоронні відправи і проповідь, що прибув з родиною з Канади.

Моя щира подяка о. О. Михайлюкові з церкви св. Михаїла в Дженкінтавні, Па. за участь в похоронних відправах.

Також щира подяка д-р Наталії Пазуняк і Іванові Крих за прощальні слова під час прийняття після похорону.

Дякую родині та всім, що взяли участь у похоронних відправа і за телефонічні співчуття.

Рівнож дякую тим, що зложили датки на Службу Божу.

Дякую д-рові Дикому за поради під час хвороби покійного.

Моя глибока подяка всім, що замість квітів на могилу бл. п. д-ра Теодозія Онуферка

зложили ПОЖЕРТВИ НА СИРОТИНЕЦЬ „БЕРІЗКА" В КИЄВІ:

	150 дол.	Анастасія Онуферко;
по	100	Маркіян і Люба Онуферко, д-р Михайло і Галина Паламар, Люба Процик;
	50	Евдокія Трипупенко;
по	30	Ірена Куфра, Лідія Ковальчук;
по	20	Дозя Гарасевич, Дарія Кузик;
по	10	Наталія Мацьків, Марія Гаманюк.

Дякую похоронному заведенню Насевичів за переведення похорону.

Дружина АНАСТАСІЯ ОНУФЕРКО

Ділимося сумною вісткою, що 7 серпня 1998 р. з волі Всевишнього
відійшов від нас у вічність на 73-му році життя наш
найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО

бл. п.

ВОЛОДИМИР ФЕДОРІВ

ПОХОРОН ВІДБУВСЯ 10-го серпня 1998 р. з похоронного заведення Brady-Fallon-Boyko.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві Христа Царя Jamaica Plain Boston, Масс.

Тіло покійного було поховане на цвинтарі St. Joseph на українській дільниці у West Roxbury, Масс.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — КСЕНЮ
дочок — ІРИНУ з мужем ТОМОМ
— МАРІЙКУ ГРИЦЕНКО
внуків — ПЕТРА, ЛІЄН, НАТАЛКУ і
сестру в Україні.

Замість квітів на свіжу могилу зібрано 845 дол. на монастир
у Гошові 205 дол. на будову Храму у Зарваниці.

Всім жертводавцям щире спасибі.

ДРУЖИНА з родиною

Повідомляю про посвячення пам'ятника на могилах
моїх улюблених батьків

бл. п.
полковника

ПЕТРА і НАТАЛІЇ ВОЙНОВСЬКИХ

що відбудеться в неділю 11 жовтня 1998 р. о год. 2-ій по пол.
на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Запрошую всіх що знали моїх батьків, а особливо українських ветеранів і членів КЛК взяти участь у посвяченні.

ОКСАНА БАЗИЛЕВСЬКА з родиною

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого і незабутнього МУЖА, ТАТА, ДІДУСЯ, БРАТА та СТРИЙКА

бл. п.

ЮРІЯ КУЗЬМОВИЧА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в четвер, 8 жовтня 1998р.

в церкві св. Юра в Ню Йорку о год. 8:30 ранку:
в церкві свв. Сергія й Вакха в Римі;

в суботу, 10 жовтня 1998 р. о год. 5-ій веч.
в церкві Чесного Хреста в Асторії.

Рідних, приятелів і знайомих
про молитви за спокій душі покійного просять:
дружина — ПАРАНЯ з родиною

****

В пам'ять покійного Юрія Кузьмовича складаємо пожертву на
будову монастиря оо. Василіян в Києві:
по 400 дол. — дружина Параня з родиною, брат ОЛЕКСА з родиною у Франції.

Ділимося сумною вісткою, що 22 вересня 1998 р. в Торонто
відійшла у вічність

бл. п.

ІРЕНА ТУЗЯК
з дому ДУТКЕВИЧ

нар. 31 січня 1908р. в с. Рудно біля Львова.

Залишила у смутку:
кузинку — МАРІЮ ФІТЬО
племінниць — ТАМАРУ ПОТІЧНУ з мужем ПЕТРОМ і дітьми АДРІЯНОЮ і ЄВГЕНОМ, внуками АРІЯНОЮ і ОЛЕКСАНДРОМ та
— ТЕТЯНУ СІЛЕЦЬКУ з мужем ЮЛІЯНОМ і родиною

Ділимося сумною вісткою, що 23-го вересня 1998 р. відійшла у вічність
в Нантакет, Масс. наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

ІРЕНА ДУДКЕВИЧ-БАБ'ЮК

нар. 15 березня 1910 р. в Рогатині, Україна.

СЛУЖБА БОЖА за спокій її душі відправиться в неділю, 4 жовтня 1998 р. о год. 1-ій по пол. в церкві св. Івана в Гантері, Н.Й.

Залишила у глибокому смутку:
доньку — РОМУ з мужем РЕЙНІ ГЮ
внуків — ГЮ та ІЯНА